

(รายงานฉบับสมบูรณ์)

มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา โครงการกลไกสื่อมวลชนศึกษาเพื่อสุขภาวะ Foundation for Media Studies / Media Monitor	ห้อง 518 อาคารพญาไทบิล딩 31 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400 โทร: 02-246-7440 แฟกซ์: 02-246-7441 Email: mediamonitorth@gmail.com www.mediamonitor.in.th
รายงานผลการศึกษารอบที่ 73 การรายงานสถานการณ์การชุมนุมใหญ่ ของฟรีทีวี 6 ช่องและช่องข่าวทีวี่ดาวเทียม ในวันที่ 9 ธ.ค. 2556	
ได้รับความสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) 	

ที่มาและความสำคัญ

การชุมนุมทางการเมืองเพื่อต่อต้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมของกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ที่เริ่มเรียกร้องทางการเมืองมาตั้งแต่ต้นเดือน พฤศจิกายน 2556 ซึ่งต่อมายกระดับเป็นการชุมนุมใหญ่ที่เรียกว่า "การชุมนุมของมวลมหาประชาชน" ต่อเนื่องมาจนถึงการนัดชุมนุมใหญ่จากประชาชนหลากหลายกลุ่ม ที่ต้องการปฏิรูปประเทศและการเมือง มาเคลื่อนพลดาวกระจาย 9 จุดทั่วกรุงเทพมหานครในวันที่ 9 ธันวาคม 2556 โดยนายสุเทพ เทือกสุบรรณ แกนนำกลุ่ม กปปส. ได้กล่าวแก่มวลชนว่าในวันดังกล่าวจะถือเป็นการทูปหม้อข้าวหม้อแกงจากเวทีแจ้งวัฒนะ มุ่งหน้าสู่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อกดดันให้เกิดการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เรียกร้องให้รัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ลาออกจากการเมืองอย่างไม่มีเงื่อนไข และปฏิรูปการเมืองภายใต้สภาพประชาชน นอกจากนี้ นายสุเทพ เทือกสุบรรณได้ปราศรัยที่เวทีศูนย์ราชการ แจ้งวัฒนะในประเด็นการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนที่มีความบิดเบือน และสร้างความสับสน ทำให้ประชาชนเข้าใจผิด มีใจความว่า

[Type text]

“ตั้งแต่ที่เริ่มมีการชุมนุมต่อต้านรัฐบาลขึ้นมา มีความเสียเปรียบในเรื่องของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์กับประชาชนทั่วประเทศ โดยมองว่าฝ่ายรัฐบาลเป็นฝ่ายที่ได้เปรียบ เนื่องจากมีสื่อแขนงต่างๆ นำเสนอข่าวสารให้กับประชาชน และมีการบิดเบือนทำให้ประชาชนเข้าใจผิดและเกิดความสับสน”¹

จึงเป็นที่น่าสนใจและ มีการตั้งคำถามกับสื่อมวลชน โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ในเรื่องการให้พื้นที่กับวิธีการนำเสนอ รวมทั้งมีเหตุการณ์ที่ผู้ชุมนุมไปแสดงความเห็น ความต้องการต่อสื่อโทรทัศน์ ซึ่งความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่การนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการชุมนุมใหญ่ที่เกิดขึ้นในวันดังกล่าว องค์กรวิชาชีพสื่อจึงได้ออกแถลงการณ์ เพื่อขอให้สื่อมวลชนทุกแขนง ทำหน้าที่อย่างไม่มีการเซ็นเซอร์ตัวเอง (self - censorship) และขอให้ผู้ชุมนุมทุกกลุ่มให้สื่อได้ทำหน้าที่อย่างอิสระและไม่ทำให้สื่อถูกเข้าใจว่าเป็นฝ่ายเดียวกับผู้ชุมนุม

ด้วยเหตุนี้ มีเดียมอนิเตอร์จึงสนใจศึกษาการนำเสนอเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองเมื่อวันที่ 9 ธ.ค. 2556 ระหว่างช่วงเวลา 00.00-24.00 น. ของฟรีทีวีทั้ง 6 ช่อง ได้แก่ ช่อง 3 ช่อง ททบ. 5 ช่อง 7 ช่อง 9 ช่อง สทท. 11 และ ช่อง TPBS และสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม 3 ช่อง ได้แก่ ช่อง Natiton ช่อง Spring News และช่อง TNN

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาวิเคราะห์การรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองวันที่ 9 ธันวาคม 2556 ของฟรีทีวีและทีวี่ดาวเทียม ภายใต้จริยธรรมและมาตรฐานการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในสถานการณ์ความขัดแย้ง

หน่วยการศึกษา

1

<http://news.springnewstv.tv/39895/%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%9E-%E0%B8%97%E0%B8%B8%E0%B8%9A%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%A7-9%E0%B8%98%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%97%E0%B8%B8%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B8%A2%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%95%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%88%E0%B8%9A-%E0%B9%81%E0%B8%9E%E0%B9%89%E0%B8%A2%E0%B8%AD%E0%B8%A1%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%81>

[Type text]

ศึกษาการรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองในรายการข่าวและสถานการณ์ปัจจุบัน (News and Current Affairs) ของฟรีทีวีทั้ง 6 ช่อง ได้แก่ ช่อง 3 ช่อง ททบ.5 ช่อง 7 ช่อง 9 ช่อง สทท. 11 และ ช่อง TPBS และช่องทีวีดาวเทียม 3 ช่อง ได้แก่ ช่อง TNN ช่อง Spring News และช่อง Nation รวมหน่วยการศึกษาครั้งนี้ 9 ช่อง โดยเลือกศึกษาเฉพาะการนำเสนอเหตุการณ์การเคลื่อนไหวขบวนของผู้ชุมนุมใน 9 สถานีโทรทัศน์ ตั้งแต่เวลา 00.00-24.00 น. ของวันที่ 9 ธ.ค. 2556 ซึ่งเป็นวันที่กลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือ กปปส. และผู้ชุมนุม เคลื่อนขบวนไปทำเนียบรัฐบาล เพื่อเรียกร้องให้มีการจัดตั้งสภาประชาชน

นิยามศัพท์

การรายงานสถานการณ์ หมายถึง การให้พื้นที่ออกอากาศรายงานข่าวโดยมีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับความทันต่อเหตุการณ์ ในรูปแบบของรายการข่าวประจำ (ข่าวสั้น ข่าวระหว่างชั่วโมง) และรายการพิเศษ (ข่าวด่วน รายการข่าวนอกผังรายการ)

การชุมนุมทางการเมือง หมายถึง เหตุการณ์ทางการเมืองที่ประชาชน กลุ่มประชาชน ภาคเอกชน รวมตัวกันเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามที่ฝ่ายผู้ชุมนุมเรียกร้อง

รายการพิเศษนอกผัง หมายถึง รายการที่ออกอากาศนอกเหนือจากการออกอากาศตามผังรายการปกติ เนื่องจากมีเหตุการณ์สำคัญที่สังคมให้ความสนใจ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แดลงการณ์เรื่อง การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในสถานการณ์ความขัดแย้ง โดยสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย²

แดลงการณ์ เรื่อง การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง

ตามที่ได้มีการจัดชุมนุมทางการเมือง และมีมวลชนเข้าร่วมการชุมนุมเพิ่มมากขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง ในการชุมนุมของแต่ละฝ่ายแต่ละเวที แต่ทั้งนี้ในการชุมนุมดังกล่าวได้เกิดเหตุการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการรายงานข่าวการชุมนุมบริเวณถนนราชดำเนิน ในคืนวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ผ่านมา ตลอดจนถึงคำประกาศของแกนนำการชุมนุมที่จะยกระดับการชุมนุม โดยการเคลื่อนขบวนกลุ่มผู้ชุมนุมไปยังสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๓, ๕, ๗, ๙ และ NBT และสถานที่ราชการต่างๆ

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องนำผู้ชุมนุมไปยังสถานีโทรทัศน์ดังกล่าวว่า เพราะสุ่มเสี่ยงที่จะเกิดความรุนแรงได้และสุ่มเสี่ยงทำให้เกิดความเข้าใจผิด ว่าเป็นการใช้กำลังกดดันหรือคุกคามการหน้าที่ของสื่อ ทั้งนี้หากผู้ชุมนุมจากทุกกลุ่มไม่พอใจการทำหน้าที่ของสถานีโทรทัศน์แต่ละ ช่อง แกนนำผู้ชุมนุม สามารถส่งตัวแทนไปยื่นหนังสือกับผู้บริหารของสถานีโทรทัศน์ได้โดยตรง รวมทั้งทำหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง โทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) และสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยที่มีหน้าที่กำกับสื่อโทรทัศน์และ วิทยุโดยตรงได้

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ขอเรียกร้องต่อแกนนำและผู้เข้าร่วมชุมนุมให้เข้าใจการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ให้สามารถทำหน้าที่การนำเสนอข่าวได้อย่างอิสระ อันจะสามารถนำเสนอข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอย่างรอบด้าน และขอให้สื่อมวลชน

² http://www.tja.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=3371:2013-11-25-09-54-56&catid=24:media-center-surveillance-threats&Itemid=24

[Type text]

ทุกแขนง ทำหน้าที่การรายงานข่าวสารข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากทุกฝ่ายโดยตรงไปตรงมา ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง และให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องและรอบด้านมากที่สุดเพื่อ ประกอบการตัดสินใจใดๆ

รวมทั้งขอให้ทุกฝ่ายตระหนักว่าผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อ ซึ่งประกอบด้วย สื่อมวลชน ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ ทำหน้าที่รายงานข่าวและข้อเท็จจริงตามหน้าที่ของตนไม่ได้เป็นคู่แข่งกับใคร เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรตกเป็นเป้าหมายของการข่มขู่ คุกคามและแทรกแซงไม่ว่าจากฝ่ายใดและผู้ชุมนุมจากทุกกลุ่มไม่ควรปิดล้อมการทำหน้าที่ของนักข่าวในพื้นที่การชุมนุม ซึ่งอาจส่งผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ จะส่งผลกระทบต่อประชาชนที่ไม่สามารถรับรู้ข่าวสารข้อมูลและข้อเท็จจริงได้ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ทั้งนี้ การนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองอาจไม่เป็นที่พอใจต่อผู้ชุมนุมแต่ละฝ่าย อันเนื่องมาข้อเท็จจริงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น อาจไม่เป็นไปตามที่กลุ่มผู้ชุมนุมคาดหวัง ซึ่งในเรื่องนี้เราขอยืนยันว่าการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้พยายามสะท้อนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์อย่างถึงที่สุด เพราะเราตระหนักอยู่เสมอว่าการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในภาคสนามคือผู้ที่อยู่ ใกล้ข้อเท็จจริงในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถบิดเบือนเป็นอื่นได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นสื่อมวลชนเองก็ตระหนักว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการตัดสินใจ เป็นสิทธิการเลือกรับข่าวสารของประชาชน

ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองของฝ่ายต่างๆ ที่ดำรงอยู่ในขณะนี้ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ขอสนับสนุนให้สื่อมวลชนทำหน้าที่โดยยึดมั่นในกรอบจริยธรรมวิชาชีพของสื่อมวลชนอย่างเคร่งครัด ด้วยการนำเสนอข่าวอย่างรอบด้านและให้กำลังใจกับทุกคนที่ทำหน้าที่ทุกสนาม ข่าว และขอเรียกร้องต่อรัฐบาลให้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ร้อยตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ต้องไม่ใช่สื่อของรัฐปลุกกระดมให้ประชาชนเกิดความเกลียดชังต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพื่อสร้างความชอบธรรมในการใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม ทั้งนี้ ขอให้ทุกฝ่ายยึดมั่นในแนวทางสันติวิธีเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ ตามที่ได้ประกาศไว้ต่อสาธารณะ

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

2. ข้อบังคับสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยว่าด้วย จริยธรรมแห่งวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ พ.ศ.2553³

ข้อบังคับสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ว่าด้วย จริยธรรมแห่งวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๓

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีเจตนารมณ์รับรองสิทธิเสรีภาพในการ เสนอข่าวและแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนและผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ได้แก่ สิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารในความครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือส่วนบุคคล เสรีภาพในการนำเสนอ หรือเผยแพร่ข้อมูลหรือข่าวสารตามหลักวัตถุประสงค์ ภายใต้พื้นฐานความรู้ และความถูกต้องครบถ้วน และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การแสดงข้อความ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

นอกจากนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ มีสิทธิและเสรีภาพในการนำเสนอข่าวและแสดงความคิดเห็น โดยปราศจากการแทรกแซงจากผู้บริหาร เจ้าของกิจการ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มเคลื่อนไหวกดดันทางการเมืองหรือสังคม

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพข่าววิทยุและ โทรทัศน์ไทย เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการส่งเสริมการใช้สิทธิและเสรีภาพควบคู่ไปกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรสมาชิกและสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพข่าว วิทยุและโทรทัศน์ต่อไป

อาศัยความตามข้อ ๑๘ (๔) แห่งธรรมนูญสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ในการประชุมครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๙ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ มีมติเห็นชอบให้ตราข้อบังคับฉบับนี้ ดังมีข้อความต่อไปนี้

³ http://www.newsbroadcastingcouncil.or.th/?page_id=142

หมวด ๑
หมวดทั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ว่าด้วย จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“วิทยุ” หมายถึง สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือรายการทางสถานีวิทยุ ทั้งนี้ให้รวมถึงการทำให้ปรากฏเป็นเสียง เพื่อสื่อความหมายด้วยวิธีอื่นใด ที่เป็นการเสนอข่าวโดยทั่วไปและความคิดเห็นโดยสถานีหรือรายนั้นด้วย

“โทรทัศน์” หมายถึง สถานีวิทยุโทรทัศน์ หรือรายการทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งการกระจายสัญญาณวิทยุโทรทัศน์แบบบอกรับเป็นสมาชิกและการกระจายสัญญาณ วิทยุโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ทั้งนี้ให้รวมถึงการทำให้ปรากฏเป็นเสียงและภาพ เพื่อสื่อความหมายด้วยวิธีอื่นใด ที่เป็นการเสนอข่าวโดยทั่วไปและความคิดเห็นโดยสถานีหรือรายการนั้นด้วย

“สมาชิก” หมายถึง องค์กสมชิกสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และผู้ประกอบการวิชาชีพข่าวในองค์กสมชิกนั้นด้วย

“ผู้ประกอบการวิชาชีพข่าว” หมายถึง เจ้าของสถานี ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ บรรณาธิการ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายข่าว และให้หมายความรวมถึง ผู้ประกอบการด้านข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แลผู้ปฏิบัติงานด้าน ข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ด้วย

ข้อ ๔ สมาชิก หรือผู้ประกอบการวิชาชีพข่าว ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ข้อใดข้อหนึ่ง ผู้นั้นประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์

[Type text]

สมาชิกได้กำหนดจริยธรรมขององค์ตนเองไว้แล้ว และมีหลักเกณฑ์ที่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน
ข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้

หมวด ๒

จริยธรรมของวิทยุและโทรทัศน์

ข้อ ๕ วิทยุและโทรทัศน์ต้องนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องตาม หลักวัตถุประสงค์
ภายใต้พื้นฐานความรู้ และความถูกต้องครบถ้วน

ข้อ ๖ วิทยุและโทรทัศน์ต้องนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อ ประโยชน์แห่ง
สาธารณะ และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

ข้อ ๗ วิทยุและโทรทัศน์มีหน้าที่ปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ดังนี้

(๑) ต้องนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่สาธารณะชนตามหลัก วัตถุประสงค์
ด้วยความถูกต้องเที่ยงตรง แม่นยำ และครบถ้วน ด้วยความเป็นธรรมโดยปราศจากอคติ ๔ ได้แก่
ชั้นทาคติ โทษาคติ ภัยาคติ และโมหาคติ

(๒) หากมีการอ้างอิง หรือคัดลอกข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลอื่น ต้องแจ้ง
ที่มาของข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอหรือเผยแพร่ดังกล่าว

(๓) ต้องปกปิดชื่อตัว ชื่อสกุล รูปร่าง ลักษณะ และสถานะของแหล่งข่าว รวมทั้งข่าวสารและ
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำคัญที่แหล่งข่าวประสงค์ให้ปกปิด เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากแหล่งข่าว
และเห็นได้อย่างชัดเจนว่า การเปิดเผยดังกล่าวไม่เป็นอันตรายต่อแหล่งข่าว

(๔) การนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่เกิดความผิดพลาด ต้องดำเนินการ
แก้ไขความผิดพลาดโดยทันที พร้อมทั้งขอภัยในความผิดพลาดดังกล่าว

(๕) การนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ และไม่เป็นการซ้ำเติมความทุกข์และโศกนาฏกรรมแก่ผู้ที่ตกเป็นข่าว

(๖) การนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงประโยชน์แห่ง
สาธารณะ

[Type text]

(๗) การแสดงความคิดเห็น หรือการวิจารณ์ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ที่ถูกพาดพิง และต้องแยกแยะให้ชัดเจนว่า เป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นการแสดงความคิดเห็น โดยต้องแจ้งให้ทราบว่า เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือการวิจารณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพข่าวนั้น การแสดงความคิดเห็นพึงกระทำโดยบริสุทธิ์ใจ และไม่มีพันธะกรณีอื่นใด นอกจากมุ่งปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณชน โดยไม่ยอมให้อิทธิพลอื่นใดมาครอบงำความคิดเห็น

(๘) ต้องแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

(๙) ต้องไม่นำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยมีการประกาศโฆษณา ที่แอบแฝงมาพร้อมกับข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจนทำให้ประชาชนหลงเชื่อใน ความเป็นข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

(๑๐) ต้องระมัดระวังไม่นำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ตนเอง หรือพวกพ้อง มีผลประโยชน์ทับซ้อน หากผู้ประกอบวิชาชีพข่าวมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ต้องแจ้งหรือรายงานพร้อมกับการนำเสนอหรือเผยแพร่ดังกล่าวทันที

(๑๑) ต้องระมัดระวังการนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายใต้ขอบ เขตแห่งขนบธรรมเนียม ประเพณี ศีลธรรมอันดีงามของประชาชน มิให้ประชาชนหลงเชื่อในสิ่งซึ่งมลาย และไม่เป็นเครื่องมือในการนำเสนอหรือเผยแพร่สิ่งที่เป็นภัยต่อสังคม หรือกระทบต่อสาธารณะ

หมวด ๓

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพข่าว

ข้อ ๘ ต้องไม่รอดอ้างตำแหน่งหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพข่าว หรือตำแหน่งหน้าที่อื่นเพื่อเรียกร้องประโยชน์ที่ไม่ชอบธรรม

ข้อ ๙ ต้องไม่รับอามิสสินจ้าง หรือผลประโยชน์ใด ๆ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการใด อันจะขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ประชาชนได้รับข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องรอบด้าน

ข้อ ๑๐ ต้องไม่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพ หรือดำเนินธุรกิจ หรือประพฤติดนอันเป็นการฝ่าฝืนต่อศีลธรรมอันดี หรือเป็นการเสื่อมเสียต่อศักดิ์ศรีและเกียรติคุณของผู้ประกอบวิชาชีพข่าว

หมวด ๔

แนวปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพข่าว

ข้อ ๑๑ การได้มา หรือการนำเสนอหรือการเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง พึงใช้วิธีการที่สุภาพ ซื่อสัตย์ หลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ หรือมีความหมายที่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น

ข้อ ๑๒ พึงไม่รับตำแหน่งหน้าที่ หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อกระทำการหรืองดเว้นกระทำการใด ๆ อันขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ประชาชนได้รับข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ที่ถูกต้องครบถ้วน หรือเพื่อให้บุคคลใด ๆ ได้รับประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๘ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายวสันต์ ภัยหลีกลี้)

ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

3. จริยธรรม และแนวทางปฏิบัติในการรายงานข่าวการชุมนุม การประท้วง การจลาจล การประท้วง การปราบปรามที่รุนแรง การก่อการร้าย และภาวะสงคราม โดยองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะ⁴

3.1) ในสถานะที่เกิดความขัดแย้งในสังคมที่มีผลกระทบในวงกว้าง ถือเป็นหน้าที่ขององค์การ ในการปฏิบัติงานด้านการผลิตและการเผยแพร่รายการอย่างมีนัยนำเสนอข้อมูลความคิดเห็นที่หลากหลาย ครบถ้วน ไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใด ทั้งต้องพยายามเสนอข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็น เพื่อให้สังคมมีทางออกจากความขัดแย้ง

3.2) นักข่าว และผู้รายงาน ต้องตระหนักว่าบุคคลมีสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสมและปราศจากอาวุธ

⁴ องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สสท). พ.ศ.2552. สสท.มุ่งมั่นเป็นสถาบันสื่อสาธารณะที่สร้างสรรค์สังคมคุณภาพและคุณธรรม. น.81-82. กรุงเทพฯ. บริษัท พรีนตีโพร จำกัด

3.3) การรายงานข่าวการชุมนุม การประท้วง การจลาจล การก่อการร้าย ต้องรายงานอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ ด้วยความถูกต้องเที่ยงตรง และรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งต้องระมัดระวังในการเลือกใช้คำพูด และเสียงที่ไม่ปรุงแต่ง ไม่ใส่อารมณ์ ไม่มีอคติ

3.4) การเสนอข่าว หรือรายงานต้องเลือกใช้คำเพื่อระบุถึงผู้ก่อเหตุอย่างถูกต้อง และเหมาะสม หลีกเลี่ยงการกล่าวถึงบุคคลว่าเป็นผู้ก่อการร้าย จนกว่าจะมีการพิพากษาคดีของศาล ยกเว้นเป็นการกล่าวของแหล่งข่าว หรือผู้ให้ข้อมูล ที่นักข่าวหรือยกเว้นเป็นการกล่าวของแหล่งข่าว แหล่งข้อมูล เมื่อมีการใช้คำนี้ผู้รายงานต้องอ้างถึงแหล่งข่าว แหล่งข้อมูล เมื่อมีการใช้คำนี้

3.5) รายงานเหตุการณ์การปะทะ การปราบปรามหรือภาวะสงคราม ตามความเป็นจริง ไม่ปิดบังสภาพความโหดร้ายทารุณที่เกิดขึ้น แต่ต้องเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเหยื่อ และต้องใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเสนอภาพที่มีรายละเอียดที่สยดสยอง หรือสะเทือนใจ

3.6) ในสถานการณ์ที่มีการข่มขู่ คุกคาม หรือจับตัว ปรักัน ผู้ปฏิบัติงานควรรับฟังคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายความมั่นคง ก่อนการเผยแพร่ออกอากาศข้อความหรือภาพ ที่อาจเป็นเหตุให้สถานการณ์ทวีความรุนแรงขึ้น

แต่การปฏิบัติตามคำขอเรียกร้องของเจ้าหน้าที่และฝ่ายความมั่นคงที่ไม่ให้รายงานข้อมูลหรือตีพิมพ์ภาพบางภาพ รวมทั้งการขอร้องให้ออกอากาศข้อมูลบางอย่าง จะกระทำไม่ได้ต่อเมื่อมีเหตุผลที่ดี และต้องไม่ให้ความร่วมมือ หรือปฏิบัติตาม เพื่อออกอากาศข้อความหรือภาพที่รู้อย่างชัดเจนว่าเป็นเท็จ

4. สิทธิเสรีภาพ และข้อจำกัดสิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 (มาตรา 45 และ 46)

ส่วนที่ ๗

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน

มาตรา ๔๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

[Type text]

การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้

การห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการแทรกแซงด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อลดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชนรัฐจะกระทำมิได้

มาตรา ๔๖ พนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอื่น ย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวและแสดงความคิดเห็นภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญ โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าของกิจการนั้น แต่ต้องไม่ขัดต่อจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ และมีสิทธิจัดตั้งองค์กรเพื่อปกป้องสิทธิ เสรีภาพและความเป็นธรรม รวมทั้งมีกลไกควบคุมตนเองขององค์กรวิชาชีพ

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจในกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อมวลชนอื่น ย่อมมีเสรีภาพเช่นเดียวกับพนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนตามวรรคหนึ่ง

การกระทำใด ๆ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าของกิจการ อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงการเสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นสาธารณะของบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือว่าเป็นการจงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและไม่มีผลใช้บังคับ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายหรือจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพ

มาตรา ๔๗ คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคมเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะอื่น และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมทั้งต้องจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อมวลชนสาธารณะ

การกำกับการประกอบกิจการตามวรรคสองต้องมีมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการควบรวมการครองสิทธิข้ามสื่อ หรือการครอบงำ ระหว่างสื่อมวลชนด้วยกันเองหรือโดยบุคคลอื่นใด ซึ่งจะมีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือปิดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชน

มาตรา ๔๘ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรคมนาคม มิได้ ไม่ว่าในนามของตนเองหรือให้ผู้อื่นเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นแทน หรือจะดำเนินการโดยวิธีการอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่สามารถบริหารกิจการดังกล่าวได้ในทำนองเดียวกับการเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการดังกล่าว

วิธีการศึกษาและแนวทางการวิเคราะห์

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1. การศึกษาเชิงปริมาณ และ 2. การศึกษาเชิงคุณภาพ ดังนี้

ประเด็นที่ต้องการศึกษา/วิเคราะห์	วิธีการวัด
สิทธิเสรีภาพของสื่อ/ การเซ็นเซอร์ตัวเองของสื่อสาธารณะ	<ul style="list-style-type: none"> • สัดส่วนเวลาในการนำเสนอข่าวการชุมนุม (ปริมาณ)
การให้ความสำคัญต่อการรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของสื่อ	<ul style="list-style-type: none"> • สัดส่วนเวลารูปแบบรายการ แบ่งเป็น 1) รายการข่าวตามผัง และ 2) รายการพิเศษ (นอกผัง) (ปริมาณ) • สัดส่วนรูปแบบการนำเสนอ แบ่งเป็น 1) รายงานตามสถานการณ์ 2) รายงานพิเศษ 3) รายงานภาคสนาม 4) สนทนา/วิเคราะห์ (ปริมาณ)
ความเป็นธรรม สมดุล และไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด	<ul style="list-style-type: none"> • สัดส่วนเวลาของแหล่งข่าวแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้ขัดแย้ง / ประชาชนคนธรรมดา ฯลฯ (ปริมาณ)
บทบาทของผู้สื่อข่าว/ พิธีกร/ ผู้ประกาศ ในการลดความขัดแย้ง / ไม่ปลุกเร้าให้เกิดความเกลียดชัง	<ul style="list-style-type: none"> • การใช้ภาษาของผู้สื่อข่าว / ผู้ประกาศ เช่น ภาษาสอดแทรกความเห็น เหมารวม กระตุ้นอารมณ์ เสียดสี (คุณภาพ)
บทบาท/ การทำหน้าที่ของสื่อสาธารณะ ในการให้ความรู้ มุ่งเน้นหาทางออกของปัญหาให้กับสังคม	<ul style="list-style-type: none"> • สัดส่วนรายการข่าว ที่เน้นนำเสนอข่าวตามสถานการณ์ / การรายงานข่าวภาคสนาม หรือ เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ / ให้ความรู้ / หาทางออกของปัญหา (ปริมาณ) • ความหลากหลายของมุมมอง / แหล่งข่าว (คุณภาพ)

1.การศึกษาเชิงปริมาณ:

1. ศึกษาสัดส่วนการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุม 9 ธันวาคม 2556 เพื่อต่อต้านรัฐบาล และเรียกร้องให้ตั้งสภาประชาชน

2. ศึกษาสัดส่วนการนำเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุม 9 ธันวาคม 2556 เพื่อต่อต้านรัฐบาล และเรียกร้องให้ตั้งสภาประชาชนในรูปแบบต่างๆ

3. เปรียบเทียบสัดส่วนแหล่งข่าวในการเสนอข่าวสถานการณ์การชุมนุม 9 ธันวาคม 2556 เพื่อต่อต้านรัฐบาล และเรียกร้องให้ตั้งสภาประชาชนทางช่องฟรีทีวี และทีวีดาวเทียม

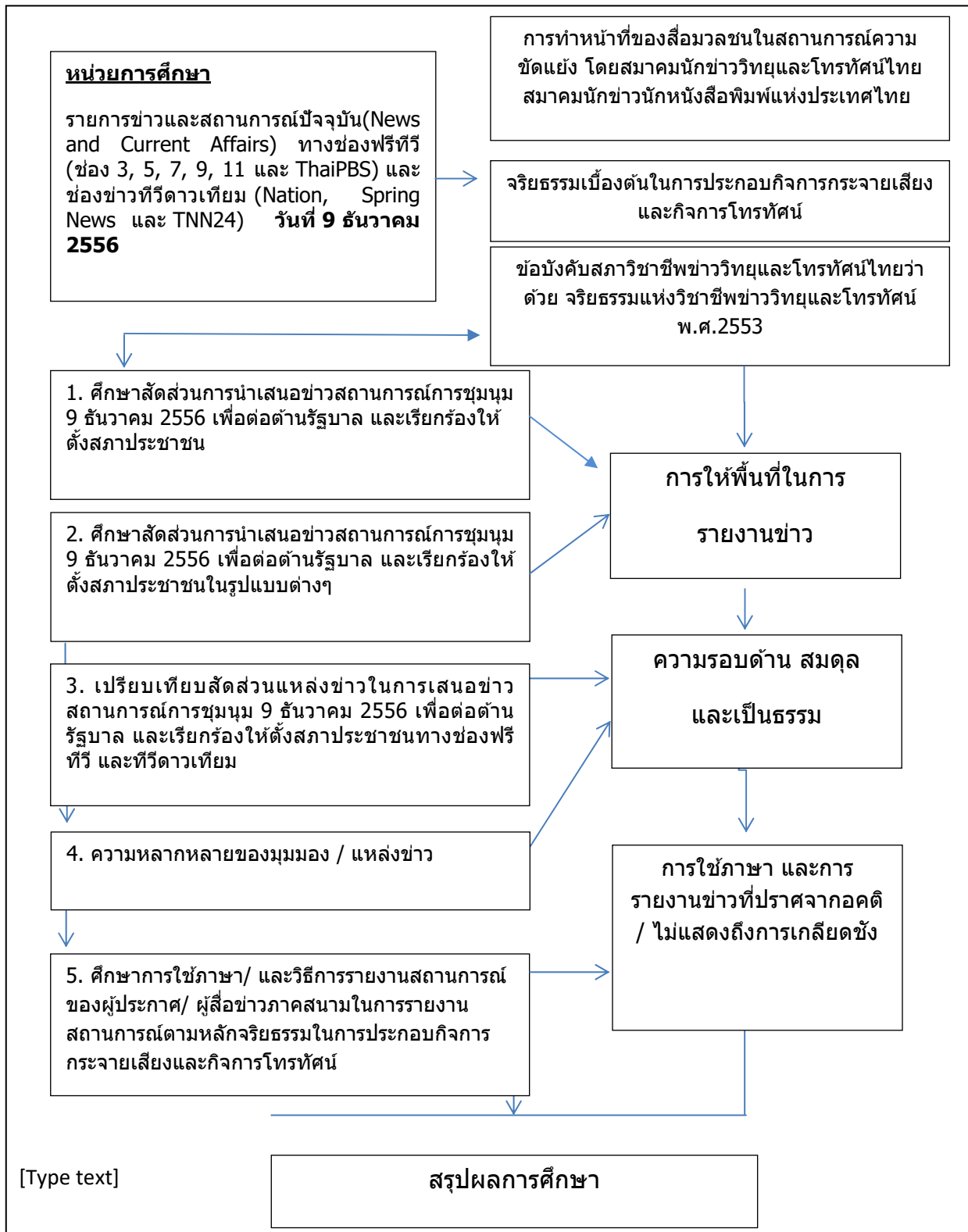
2.การศึกษาเชิงคุณภาพ:

[Type text]

1. ศึกษาการใช้ภาษา/ และวิธีการรายงานสถานการณ์ของผู้ประกาศ/ ผู้สื่อข่าวภาคสนาม/ ในการรายงานสถานการณ์ตามหลักจริยธรรมในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

2. ความหลากหลายของมุมมอง / แหล่งข่าว

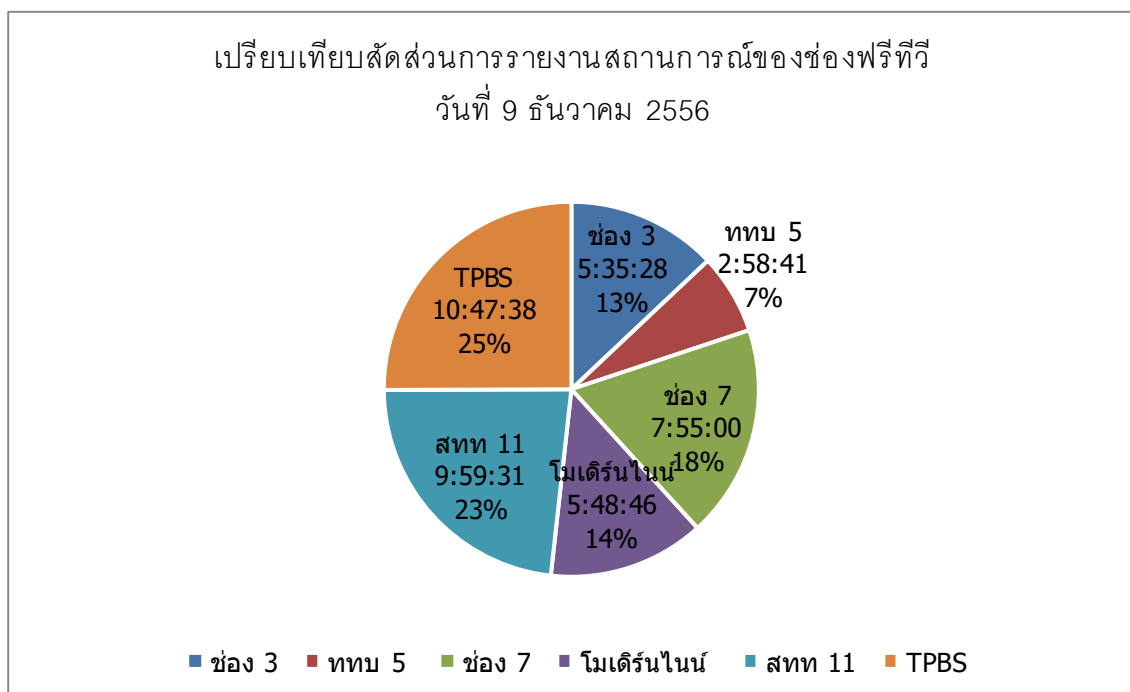
กรอบการศึกษา

[Type text]

ผลการศึกษาพบว่า

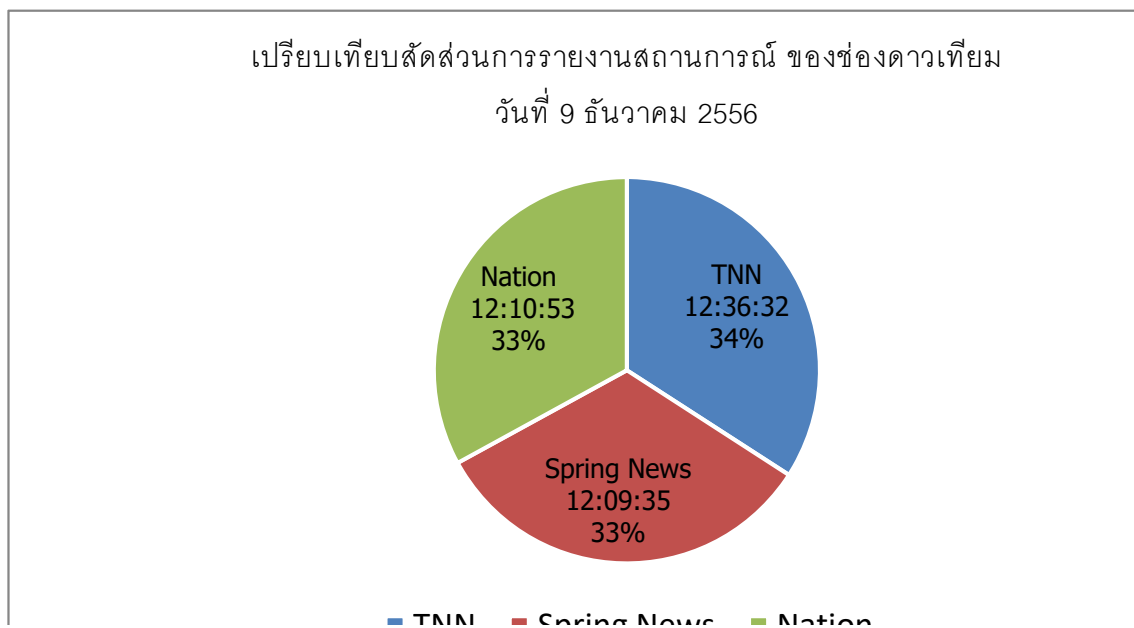
จากการศึกษาการรายงานสถานการณ์ชุมนุมทางการเมืองวันที่ 9 ธันวาคม 2556 ของทีวีทั้ง 9 ช่อง พบว่าแต่ละช่องสถานีโทรทัศน์มีการรายงานนำเสนอดังต่อไปนี้

จากแผนภูมิเปรียบเทียบสัดส่วนการรายงานสถานการณ์ทางการเมืองของฟรีทีวีทั้ง 6 ช่อง พบว่า ช่อง TPBS มีสัดส่วนการรายงานสถานการณ์ในสัดส่วนสูงที่สุดคือ 10 ชั่วโมง 47 นาที 38 วินาที หรือ 25 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาเป็น สทท.11 นำเสนอ 9 ชั่วโมง 59 นาที 31 วินาที หรือ 23 เปอร์เซ็นต์ ช่อง 7 นำเสนอ 7 ชั่วโมง 55 นาที หรือ 18 เปอร์เซ็นต์ โมเดิร์นไนน์ 5 ชั่วโมง 49 นาที หรือ 14 เปอร์เซ็นต์ ช่อง 3 รวมเวลา 5 ชั่วโมง 35 นาที 28 วินาที หรือ 13 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่ช่อง ททบ.5 มีสัดส่วนการรายงานสถานการณ์ในวันที่ 9 ธันวาคม 2557 น้อยที่สุดที่ 2 ชั่วโมง 58 นาที 41 วินาที หรือ 7 เปอร์เซ็นต์

[Type text]

ขณะที่สัดส่วนการรายงานสถานการณ์ การชุมนุมทางการเมือง ของช่องดาวเทียมทั้ง 3 ช่อง พบว่าทั้ง 3 ช่องมีสัดส่วนเวลาการรายงานสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกัน โดยช่อง TNN มีสัดส่วนเวลาการรายงานสถานการณ์สูงที่สุดคือ 12 ชั่วโมง 36 นาที 32 วินาที คิดเป็น 34 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่ช่อง Nation รวมเวลา 12 ชั่วโมง 10 นาที 53 วินาที หรือ 33 เปอร์เซ็นต์ และ Spring News รวมเวลา 12 ชั่วโมง 9 นาที 35 วินาที หรือคิดเป็น 33 เปอร์เซ็นต์

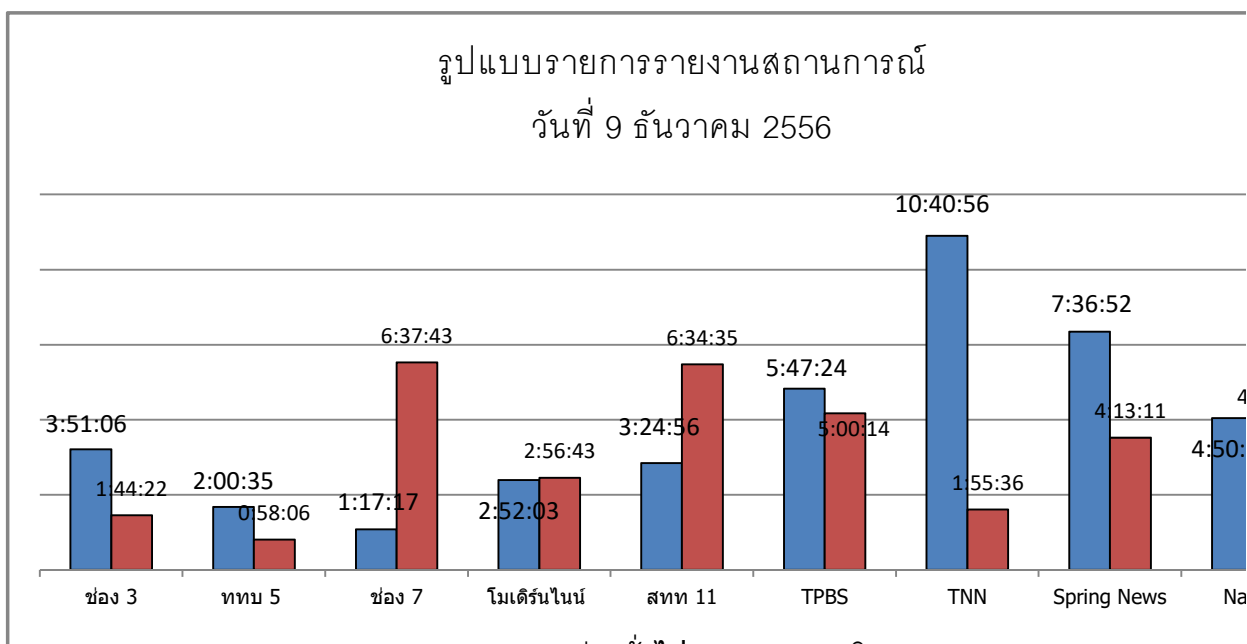
ทั้งนี้ในภาพรวมหากพิจารณาเปรียบเทียบการรายงานสถานการณ์ การชุมนุมทางการเมืองในวันที่ 9 ธันวาคม 2556 ระหว่างสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวี และสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม พบว่าพื้นที่สัดส่วนเวลาในการนำเสนอของทีวีดาวเทียมจะมีสัดส่วนการรายงานสถานการณ์สูงกว่าฟรีทีวี และมีสัดส่วนเวลาระหว่างช่องดาวเทียมที่ใกล้เคียงกันเฉลี่ย 3 ช่อง ประมาณ 12 ชั่วโมงหรือ 33 เปอร์เซ็นต์

ประเภทรูปแบบรายการ

จากการศึกษาพบว่านอกเหนือรายการข่าวปกติที่ปรากฏตามผังรายการของสถานี ยังพบว่าเมื่อเกิดสถานการณ์พิเศษที่จะมีผลกระทบต่อผู้ชมรายการ หรือเป็นการให้ความสำคัญต่อเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น สถานีโทรทัศน์ต่างๆก็มีการให้พื้นที่สำหรับรายการพิเศษที่อยู่นอกเหนือจากผังรายการ เช่น การแถลงการณ์ของ ศอ.รส. หรือรายการพิเศษนอกผังรายการได้แก่ รายการเกาะติดความเคลื่อนไหวทางการเมือง ออกอากาศทางช่อง 3 รายการจับตาสถานการณ์การชุมนุม ออกอากาศทางช่อง 7 รายการเกาะติดสถานการณ์บ้านเมือง ออกอากาศทางช่อง 9 รายการทันสถานการณ์บ้านเมือง ออกอากาศทางช่อง 11 รายการทางออกทางประเทศไทย ออกอากาศทางช่อง TPBS ขณะที่ทางช่องสถานีโทรทัศน์ผ่าน

[Type text]

ดาวเทียมก็มีรายการพิเศษ เพื่อรายงานสถานการณ์เช่นกัน เช่น รายการเกาะติดวิกฤติการเมือง ทางช่อง TNN รายการเกาะติดการเมืองร้อน ทางช่อง Nation และรายการ Inside Thailand และรายการประเทศไทยจะไปทางไหน ออกอากาศทางช่อง Spring News โดยมีสัดส่วนเวลาจำแนกตามรายช่องมีดังนี้

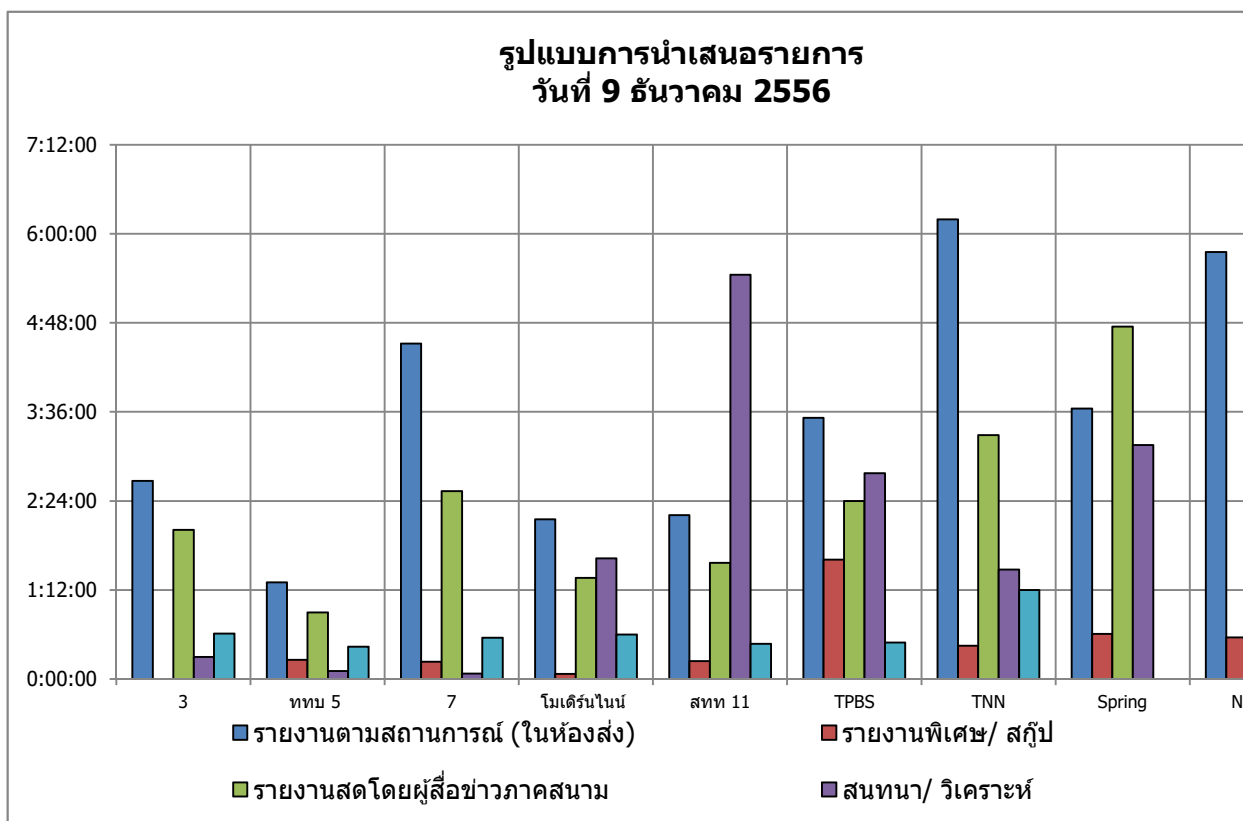

จากแผนภูมิพบว่าช่องที่มีสัดส่วนเวลารายการข่าวทั่วไปสูงที่สุด คือ ช่อง TNN (10 ชั่วโมง 40 นาที 56 วินาที) รองลงมาเป็นช่อง Spring News (7 ชั่วโมง 36 นาที 52 วินาที) และช่อง Nation (4 ชั่วโมง 50 นาที 45 วินาที) โดยทั้ง 3 อันดับที่มีสัดส่วนการนำเสนอรายการข่าวทั่วไปสูงที่สุด ทั้งนี้หากพิจารณารายการข่าวทั่วไปเฉพาะช่องฟรีทีวี ช่อง TPBS มีสัดส่วนรายการข่าวทั่วไปสูงที่สุดคือ 5 ชั่วโมง 47 นาที รองลงมาเป็นช่อง 3 (3 ชั่วโมง 51 นาที) และช่อง สทท. 11 (3 ชั่วโมง 24 นาที 56 วินาที) ตามลำดับ ทั้งนี้สำหรับสัดส่วนรายการพิเศษพบว่า ช่อง 7 มีสัดส่วนการรายงานสถานการณ์ในรายการพิเศษสูงที่สุด 6 ชั่วโมง 37 นาที 43 วินาที รองลงมาเป็นช่อง สทท.11 (6 ชั่วโมง 34 นาที 35 วินาที) และช่อง TPBS 5 ชั่วโมง 14 วินาที ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมจะพบว่า ช่อง ททบ.5 เป็นช่องที่มีสัดส่วนเวลาในรายการข่าว ทั้งประเภทรายการข่าวทั่วไป และรายการข่าวพิเศษน้อยที่สุด คือ 2 ชั่วโมง 35 วินาที สำหรับรายการข่าวทั่วไป และ 58 นาที 6 วินาที สำหรับรายการข่าวพิเศษ และช่องที่มีสัดส่วนเวลาระหว่างรายการข่าวทั่วไป และรายการข่าวพิเศษใกล้เคียงกันคือ ช่อง 9 คือ 2 ชั่วโมง 52 นาที สำหรับรายการข่าวทั่วไปและ 2 ชั่วโมง 56 นาที 43 วินาที สำหรับรายการพิเศษ

[Type text]

รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในการรายงานสถานการณ์ของเหตุการณ์

เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในการรายงานสถานการณ์ของเหตุการณ์วันที่ 9 ธันวาคม 2556 พบว่าช่องสถานีโทรทัศน์ที่ทำการศึกษามีการแบ่งสัดส่วนเวลาการนำเสนอในรูปแบบที่แตกต่างกันดังนี้

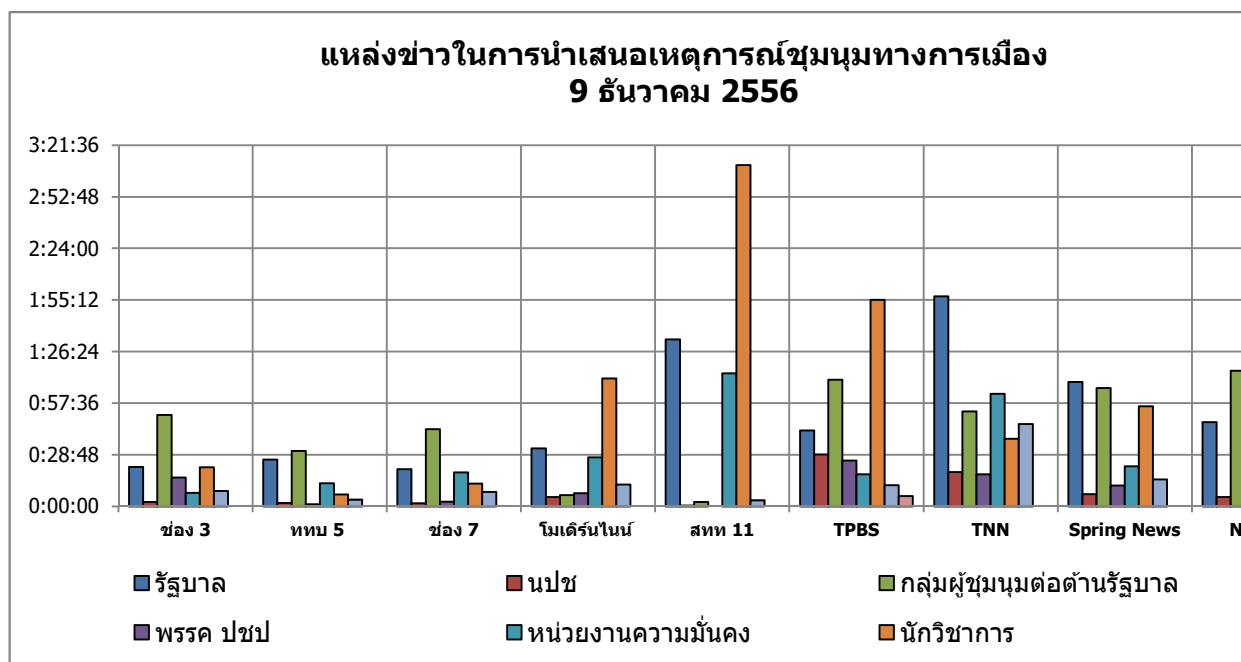
จากแผนภูมิพบว่าช่องที่มีสัดส่วนเวลาการรายงานตามสถานการณ์ (ในห้องส่ง) สูงที่สุดได้แก่ ช่อง TNN (6 ชั่วโมง 11 นาที 44 วินาที) ช่อง Nation (5 ชั่วโมง 45 นาที 17 วินาที) และ ช่อง สทท. 11 (6 ชั่วโมง 12 นาที 36 วินาที) ขณะที่ช่อง TPBS นำมีสัดส่วนเวลาการรายงานพิเศษ สกู๊ปข่าวสูงที่สุดคือ (1 ชั่วโมง 36 นาที 34 วินาที) รองลงมาเป็นช่อง Spring News (36 นาที 36 วินาที) และช่อง Nation (33 นาที 38 วินาที) ส่วนช่อง 3 ไม่มีการนำเสนอรายการพิเศษ สกู๊ปข่าวสถานการณ์ทางการเมืองในวันที่ 9 ธันวาคม สำหรับสัดส่วนรูปแบบการนำเสนอรายการประเภทการรายงานสดโดยผู้สื่อข่าวภาคสนาม พบว่าช่อง Spring News เป็นช่องที่เน้นใช้การรายงานข่าวภาคสนามโดยตลอดทั้งวัน มีสัดส่วนสูงถึง 4 ชั่วโมง 45 นาที 2 วินาที รองลงมาคือช่อง TNN (3 ชั่วโมง 17 นาที 18 วินาที) และช่อง Nation (2 ชั่วโมง 34 นาที 24 วินาที) โดยช่อง 7 เป็นสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีที่มีสัดส่วนเวลาการรายงานข่าวภาคสนามสูงที่สุดคือ 2 ชั่วโมง 31 นาที 54 วินาที

[Type text]

จากข้อมูลยังแสดงให้เห็นว่าช่อง สทท.11 มีรูปแบบรายการสนทนา วิเคราะห์ในสัดส่วนที่สูงที่สุดคือ 5 ชั่วโมง 26 นาที 46 วินาที ขณะที่ช่อง Spring News และช่อง Nation สัดส่วนเวลาในรูปแบบรายการสนทนา รองลงมา 3 ชั่วโมง 9 นาที 10 วินาที และ 3 ชั่วโมง 1 นาที 32 วินาที ตามลำดับ ขณะที่ช่อง TNN เป็นช่องที่มีสัดส่วนเวลาในรูปแบบแถลงการณ์สูงที่สุดคือ 1 ชั่วโมง 2 นาที รองลงมาเป็นช่อง 3 (36 นาที 49 วินาที) และช่อง 9 โมเดิร์นไนน์ (35 นาที 55 วินาที) ตามลำดับ ทั้งนี้ช่อง TNN เป็นสถานีโทรทัศน์เพียงช่องเดียวที่เน้นการถ่ายทอดสดแถลงการณ์กลุ่ม กปปส. โดยนายสุเทพ เทือกสุบรรณ บริเวณทำเนียบรัฐบาล ตลอดทั้งเหตุการณ์

แหล่งข่าวในการนำเสนอเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง

เมื่อพิจารณาความหลากหลายของแหล่งข่าวที่สถานีโทรทัศน์แต่ละช่อง นำเสนอตลอดทั้งวันที่ 9 ธันวาคม 2556 ปรากฏสัดส่วนเวลาของแหล่งข่าวของแต่ละช่องดังนี้

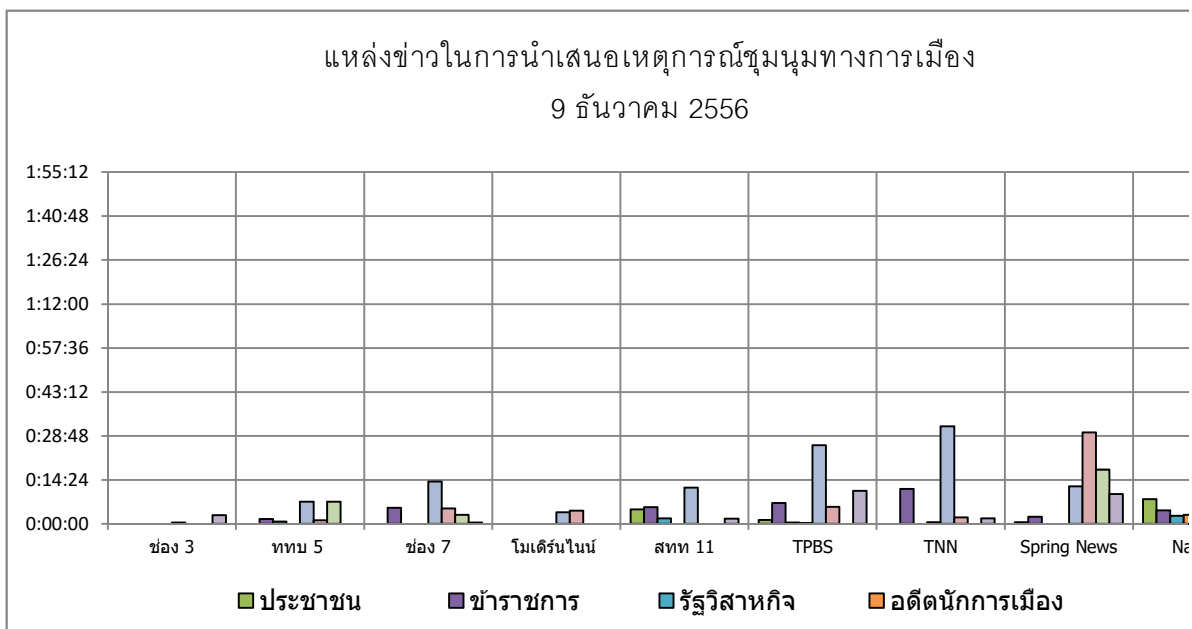

จากแผนภูมิหากพิจารณาแหล่งข่าวในกลุ่มแหล่งข่าวที่ถือว่าเป็นคู่ขัดแย้ง ประกอบด้วย รัฐบาล ฝ่ายแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล และพรรคประชาธิปัตย์ พบว่าช่องที่มีการนำเสนอสัดส่วนเวลาที่อ้างแหล่งข่าวจากรัฐบาลว่าช่อง TNN มีสัดส่วนเวลาการนำเสนอแหล่งข่าวรัฐบาลสูงที่สุดคือ 1 ชั่วโมง 57 นาที 12 วินาที รองลงมาเป็นช่อง 11 (1 ชั่วโมง 33 นาที 16 วินาที) และช่อง Spring News มีสัดส่วนเวลาแหล่งข่าวรัฐบาลเป็นลำดับที่ 3 คือ 1 ชั่วโมง 9 นาที 20 วินาที สำหรับช่องที่นำเสนอแหล่งข่าวจาก (นปช.) สูงที่สุดคือ ช่อง TPBS (28 นาที 53 วินาที) ช่อง

[Type text]

TNN (19 นาที 2 วินาที) และช่อง Spring News (6 นาที 46 วินาที) ขณะที่ช่องที่นำเสนอแหล่งข่าวจากกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลสูงสุดคือ ช่อง Nation (1 ชั่วโมง 15 นาที 36 วินาที) ช่อง TPBS (1 ชั่วโมง 10 นาที 42 วินาที) และช่อง Spring News (1 ชั่วโมง 5 นาที 59 วินาที) นอกจากนี้ช่อง TPBS เป็นช่องที่นำเสนอจากแหล่งข่าวพรรคประชาธิปัตย์สูงสุด คือ 25 นาที 27 วินาที รองลงมาเป็นช่อง TNN (17 นาที 52 วินาที) และช่อง 3 (16 นาที 2 วินาที) ตามลำดับ

ขณะที่ในแหล่งข่าวจากหน่วยงานความมั่นคง นักวิชาการ ภาคธุรกิจ/เอกชน/อุตสาหกรรม เครือข่ายภาคประชาชนพบว่า ช่องที่มีการนำเสนอแหล่งข่าวจากหน่วยงานความมั่นคงสูงสุดคือช่อง 11 (1 ชั่วโมง 14 นาที 12 วินาที) รองลงมาเป็นช่อง TNN (1 ชั่วโมง 2 นาที 41 วินาที) และช่อง Spring News (22 นาที 15 วินาที) นอกจากนี้ช่องที่เน้นนำเสนอแหล่งข่าวจากนักวิชาการสูงสุดคือ ช่อง 11 (3 ชั่วโมง 10 นาที 31 วินาที) ช่อง TPBS (1 ชั่วโมง 55 นาที 11 วินาที) และ Nation (1 ชั่วโมง 26 นาที 15 วินาที) ขณะที่ช่อง TNN (45 นาที 56 วินาที) ช่อง Nation (23 นาที 3 วินาที) และช่อง TPBS (11 นาที 48 วินาที) มีสัดส่วนเวลาแหล่งข่าวจากภาคธุรกิจ/เอกชน/อุตสาหกรรมตามลำดับ นอกจากนี้พบว่าช่อง Nation และช่อง TPBS มีพื้นที่แหล่งข่าวของเครือข่ายประชาชน โดยช่อง Nation มีการนำเสนอที่สัดส่วนเวลา 9 นาที 20 วินาที และช่อง TPBS มีสัดส่วนเวลาที่ 5 นาที 39 วินาที โดยแหล่งเครือข่ายประชาชนที่เสนอในรายการ อาทิ เครือข่ายองค์กรกลุ่มชุมชนเพื่อปฏิรูปสังคมและการเมือง เครือข่ายสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น นอกจากนี้แต่ละช่องยังมีการนำเสนอแหล่งข่าวกลุ่มอื่นๆที่มีความหลากหลาย

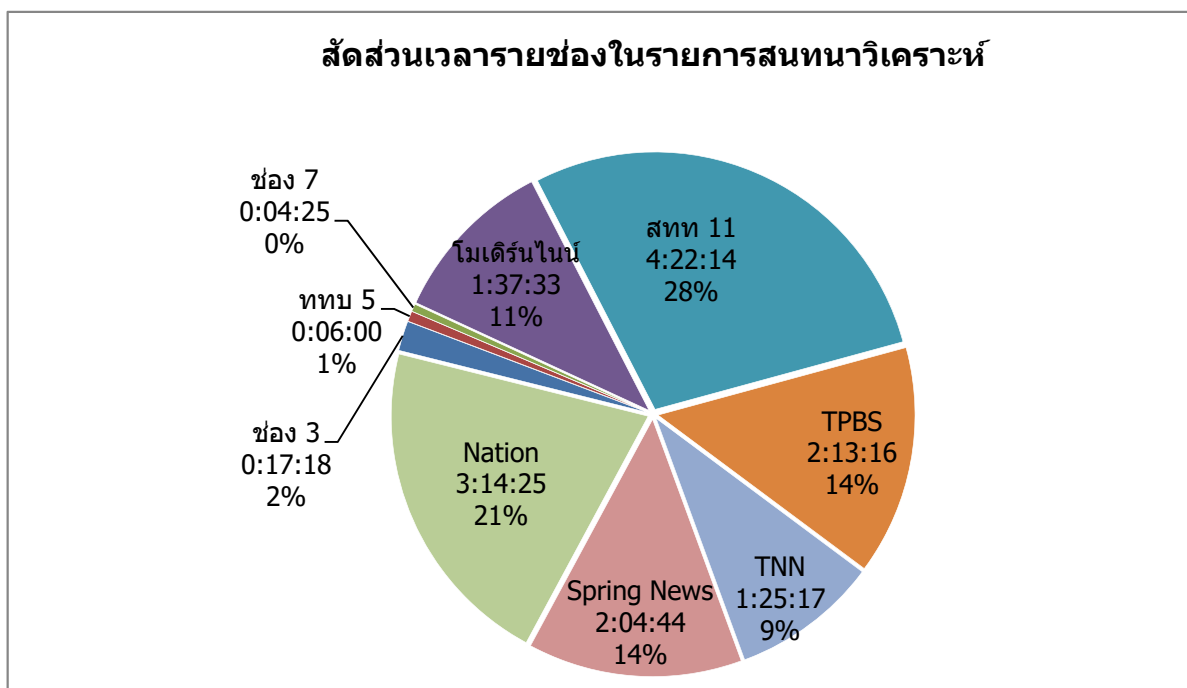
จากแผนภูมิในภาพรวมพบว่า กลุ่มแหล่งข่าวอื่นๆ เช่น องค์กรอิสระ ข้าราชการ สื่อสำนักข่าว เป็นต้น สถานีโทรทัศน์ที่มีแหล่งข่าวกลุ่มอื่นๆหลากหลายมากที่สุดคือ ช่อง Nation และ ช่อง Spring News

[Type text]

ทั้งนี้ช่องที่มีการเสนอจากแหล่งข่าวประเภทองค์กรอิสระมากที่สุดคือ ช่อง TNN (31 นาที 56 วินาที) ช่อง Nation (28 นาที 28 วินาที) ช่อง TPBS (25 นาที 47 วินาที) เช่นเดียวกับการเสนอแหล่งข่าวจากข้าราชการ ช่อง TNN มีสัดส่วนเวลาสูงสุดคือ 11 นาที 29 วินาที รองลงมาคือช่อง TPBS (6 นาที 51 วินาที) และช่อง 7 (5 นาที 17 วินาที) นอกจากนี้พบว่าการอ้างแหล่งข่าวจากสื่อและสำนักข่าวด้วยตนเองช่อง Nation มีการอ้างแหล่งข่าวส่วนนี้สูงที่สุดคือ 1 ชั่วโมง 44 นาที 25 วินาที รองลงมาเป็น ช่อง Spring News (30 นาที) ช่อง TPBS (5 นาที 37 วินาที) และช่อง 7 (5 นาที 2 วินาที) สำหรับแหล่งข่าวสำนักโพล อดีตนักการเมือง ประชาชน และกลุ่มอื่นๆนอกเหนือจากนี้ พบว่ามีการอ้างอิงให้เป็นแหล่งข่าว แต่มีสัดส่วนเวลาน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆที่ได้เสนอไว้เป็นข้อมูลข้างต้น

สัดส่วนเวลารายการสนทนาวิเคราะห์จำแนกตามแหล่งข่าว

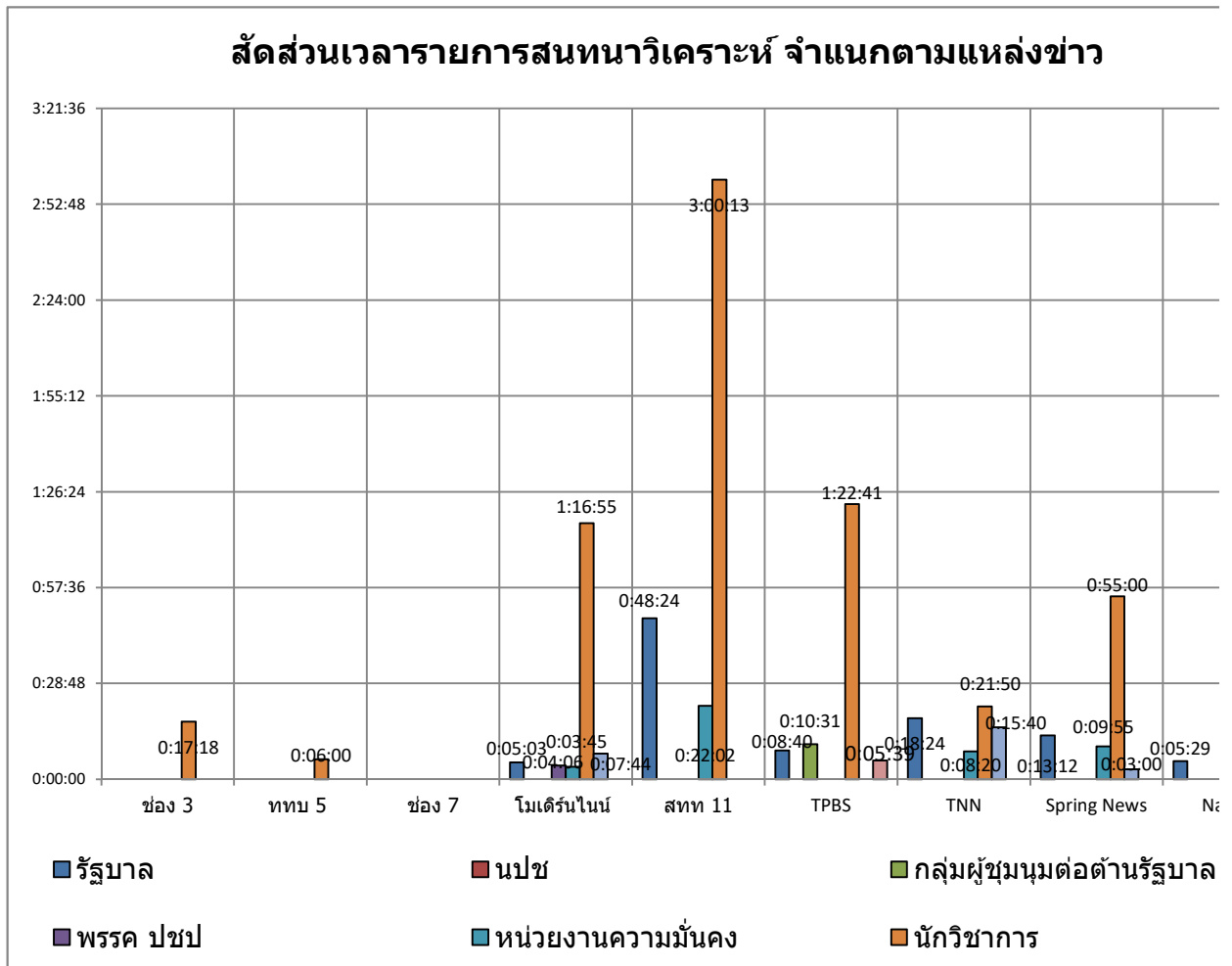
เมื่อพิจารณาแหล่งข่าวในรายการประเภทสนทนาวิเคราะห์ เพื่อเน้นหาทางออกของสถานการณ์ทางการเมือง ตลอดวันที่ 9 ธันวาคม 2556 พบสัดส่วนเวลาแหล่งข่าวในรายการสนทนาวิเคราะห์ดังนี้

จากแผนภูมิพบว่าช่อง 11 นำมีสัดส่วนเวลาสนทนาวิเคราะห์สูงที่สุดคือ 4 ชั่วโมง 22 นาที 14 วินาที หรือ 28 % รองลงมาคือช่อง Nation (3 ชั่วโมง 14 นาที 25 วินาที หรือ 21%) ช่อง TPBS (2 ชั่วโมง 13 นาที 16 วินาที หรือ) ช่อง Spring News (2 ชั่วโมง 4 นาที 44 วินาที) ช่อง 9 โมเดิร์นไนน์ (1 ชั่วโมง 37 นาที 33 วินาที) ช่อง TNN (1 ชั่วโมง 25 นาที 17 วินาที) ช่อง 3 (17 นาที 18 วินาที) ช่อง 5 (6 นาที) และ ช่อง 7 (4 นาที 25 วินาที) จากสัดส่วนเวลาพบว่าช่อง 11 มีเวลาสูงที่สุดเนื่องจากมีรายการพิเศษซึ่งเน้นการ

[Type text]

สนทนาวិเคราะห์ชื่อ “รายการทันสถานการณ์บ้านเมือง” วิเคราะห์สนทนาติดตามสถานการณ์ล่าสุดอยู่เป็นระยะตลอดทั้งวัน ขณะที่ช่อง Nation ช่อง Spring News ช่อง TPBS และช่อง TNN มีการนำเสนอรายการพิเศษนอกเหนือผังรายการประจำเช่นกัน แต่มีรูปแบบการเสนอในลักษณะรายการเชิงสนทนาวิเคราะห์สลับการรายงานสด (Current News Affair) ในสัดส่วนเวลาที่แตกต่างกันไป โดยเมื่อวิเคราะห์แหล่งข่าวในรายการสนทนาวิเคราะห์พบว่ามีส่วนดังนี้

จากแผนภูมิสามารถวิเคราะห์ได้ว่าแหล่งข่าวในรายการสนทนาวิเคราะห์มีส่วนของกลุ่มนักวิชาการในรายการสูงที่สุด หากเปรียบเทียบกับแหล่งข่าวประเภทอื่นๆ โดยช่อง 11 มีสัดส่วนเวลานั้น แหล่งข่าวนักวิชาการสูงที่สุด คือ 3 ชั่วโมง 13 วินาที รองลงมาคือช่อง Nation (1 ชั่วโมง 18 นาที 28 วินาที) ช่อง TPBS (1 ชั่วโมง 22 นาที 41 วินาที) ช่อง 9 (1 ชั่วโมง 16 นาที 55 วินาที) ช่อง TNN (21 นาที 50 วินาที) ช่อง 3 (17 นาที 18 วินาที) และช่อง 5 (5 นาที) ตามลำดับ ขณะที่ไม่มีเพียงช่อง 7 ที่ไม่มีสัดส่วนเวลาในรายการวิเคราะห์สนทนา เช่นเดียวกันช่อง 11 มีสัดส่วนเวลาแหล่งข่าวรัฐบาลสูงที่สุด (48 นาที 24 วินาที) รองลงมาคือช่อง TNN (18 นาที 24 วินาที) ช่อง Spring News (13 นาที 12 วินาที) ช่อง Nation (5

[Type text]

นาที 29 วินาที) และ ช่อง 9 (5 นาที 3 วินาที) ตามลำดับ ขณะที่ช่องอื่นนอกเหนือจากนี้ไม่มีการนำเสนอแหล่งข่าวรัฐบาล ทั้งนี้แหล่งข่าวจากองค์การอิสระ อาทิ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ศาลรัฐธรรมนูญ เป็นต้น พบช่อง TPBS (25 นาที 45 วินาที) ช่อง TNN (21 นาที 3 วินาที) ช่อง Spring News (10 นาที 20 วินาที) และช่อง 7 (4 นาที 25 วินาที) มีสัดส่วนเวลาสูงที่สุดตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์ภาพรวมอาจสรุปได้ว่า ช่อง 3 ช่อง 5 และช่อง 7 มีการอ้างอิงแหล่งข่าวในกลุ่มอื่นๆที่หลากหลายน้อยที่สุด โดยช่อง 3 มีการนำเสนอแหล่งข่าวจากนักวิชาการ เช่นเดียวกับช่อง 3 (17 นาที 18 วินาที) ช่อง 5 (6 นาที) ขณะที่ช่อง 7 (4 นาที 25 วินาที) มีการนำเสนอแหล่งข่าวเฉพาะองค์การอิสระเพียงเท่านั้น

วิเคราะห์ผลการศึกษา

ในส่วนของ การรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง การนำเสนอด้านแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุม ไม่พิกไฝฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก สามารถสรุปภาพรวมของแต่ละช่องได้ดังนี้

ช่อง 3

1. การรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเหตุการณ์ทางชุมนุมวันที่ 9 ธ.ค. 56 พบว่า ช่อง 3 มีการรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองในวันที่ 9 ธ.ค. (5 ชั่วโมง 35 นาที)

ในส่วนของรูปแบบรายการ พบว่า ช่อง 3 มีรายการพิเศษนอกผังรายการ ได้แก่ รายการเกาะติดความเคลื่อนไหวการเมือง และแถลงการณ์จากนายกรัฐมนตรีนครินทร์ ศอรส. และ กปปส. (1 ชั่วโมง 44 นาที)

สำหรับรูปแบบการนำเสนอ นั้น ช่อง 3 เน้นการรายงานข่าวการชุมนุมตามสถานการณ์ เช่น บรรยายภาคการชุมนุม เส้นทางเคลื่อนขบวน มาตรการรักษาความปลอดภัย สภาพการจราจร ฯลฯ (2 ชั่วโมง 40 นาที)

2. ความเที่ยงตรงเป็นธรรม สมดุล ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ช่อง 3 ด้านแหล่งข่าว ที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล (51 นาที) 2) กลุ่มรัฐบาลและนักวิชาการ (21 นาที) 3) พรรคประชาธิปัตย์ (16 นาที) แต่ไม่พบ แหล่งข่าวกลุ่ม เครือข่ายภาคประชาชน ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ อดีตนักการเมือง สื่อ รวมถึงสำนักโพล

สำหรับแหล่งข่าวที่พบในการรายงานสถานการณ์ในรูปแบบการสนทนา/วิเคราะห์ พบว่า ช่อง 3 ให้พื้นที่กับกลุ่มนักวิชาการเพียงกลุ่มเดียว (17 นาที)

3. การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

สำหรับการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ พบว่าช่อง 3 มีการรายงานสถานการณ์ในรูปแบบต่างๆ แต่ไม่พบการใช้ภาษาสอดแทรกความคิดเห็น ภาษาเหมารวม กระตุ้นอารมณ์ หรือเสียดสี แม้ว่าช่อง 3 จะมีรายการประเภทเล่าข่าว เช่น รายการเรื่องเล่าเช้านี้ซึ่งพิธีกร ผู้ประกาศ ผู้สื่อข่าว มีพื้นที่เวลาในการสอดแทรกความคิดเห็นได้ก็ตาม ทั้งนี้ภาพรวมการรายงานข่าว ช่อง 3 เน้นการรายงานการณ์ล่าสุด (Current News Affair) ของเหตุการณ์จากจุดต่างๆ

4. การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

ในภาพรวม ช่อง 3 เน้นการรายงานตามสถานการณ์ โดยมีการให้พื้นที่ในการวิเคราะห์สถานการณ์ และทางออกของปัญหา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเน้นแนวทางเรื่องการเจรจาทางออกระหว่างกลุ่มการเมือง

ช่อง 5

1. การรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเหตุการณ์ทางชุมนุมวันที่ 9 ธ.ค. 56 พบว่า ช่อง 5 มีการรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองในวันที่ 9 ธ.ค. (2 ชั่วโมง 58 นาที)

ในส่วนรูปแบบรายการพบว่า ช่อง 5 มีรายการพิเศษนอกผังรายการ ได้แก่ รายการฝ่าวิกฤติการณ์เมืองไทย 2556 และแถลงการณ์จากนายกรัฐมนตรื ศอธส. และ กปปส. (58 นาที)

[Type text]

สำหรับรูปแบบการนำเสนออื่น ๆ ช่อง 5 เน้นการรายงานข่าวการประชุมตามสถานการณ์ เช่น บรรยายภาคการประชุม เส้นทางการเคลื่อนขบวน มาตรการรักษาความปลอดภัย สภาพการจราจร ฯลฯ (1 ชั่วโมง 18 นาที)

2. ความเที่ยงตรงเป็นธรรม สมดุล ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ช่อง 5 ด้านแหล่งข่าว ที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล (31 นาที) 2) (รัฐบาล 26 นาที) 3) หน่วยงานความมั่นคง (13 นาที) แต่ไม่พบ เครือข่ายภาคประชาชน ประชาชน ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ อดีตนักการเมือง สื่อ/สำนักข่าว สำนักโพล

สำหรับแหล่งข่าวที่พบในการรายงานสถานการณ์ในรูปแบบการสนทนา/วิเคราะห์พบว่า ช่อง 5 ให้พื้นที่กับกลุ่มนักวิชาการเพียงกลุ่มเดียว (6 นาที)

3. การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

การทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ ช่อง ททบ.5 พบว่า ไม่พบการทำหน้าที่ของผู้ประกาศที่สอดแทรกความคิดเห็น เหมารวม หรือกระตุ้นอารมณ์ การรายงานของผู้ประกาศเน้นการรายงานข่าว ความคืบหน้าของสถานการณ์ล่าสุดตลอดทั้งวัน

4. การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

ในภาพรวม ช่อง 5 เน้นการรายงานตามสถานการณ์ โดยมีให้พื้นที่ในการวิเคราะห์สถานการณ์ และทางออกของปัญหา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเน้นแนวทางเรื่องการเจรจาทางออกระหว่างกลุ่มการเมือง หรือกลุ่มคู่ขัดแย้ง แต่ไม่ได้ให้รายละเอียดที่ชัดเจน

ช่อง 7

1. การรายงานสถานการณ์การประชุมทางการเมือง

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเหตุการณ์ทางชุมนุมวันที่ 9 ธ.ค. 56 พบว่า ช่อง 7 มีการรายงานสถานการณ์การประชุมทางการเมืองในวันที่ 9 ธ.ค. (7 ชั่วโมง 55 นาที)

[Type text]

ในส่วนรูปแบบรายการ พบว่า ช่อง 7 มีรายการพิเศษนอกผังรายการ ได้แก่ จัปตาสถานการณื ชุมนุมและแถลงการณืศอรส. และกปปส. (6 ชั่วโมง 38 นาที)

สำหรับรูปแบบการนำเสนอ นั้น ช่อง 7 เน้นการรายงานข่าวการชุมนุมตามสถานการณื เช่น บรรยายากาศการชุมนุม เส้นทางการเคลื่อนขบวน มาตรการรักษาความปลอดภัย สภาพการจราจร ฯลฯ (4 ชั่วโมง 31 นาที)

2. ความเที่ยงตรงเป็นธรรม สมดุล ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ช่อง 7 ด้านแหล่งข่าว ที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล (43 นาที) 2) รัฐบาล (21 นาที) 3) หน่วยงานความมั่นคง (19 นาที) แต่ไม่พบเครือข่ายภาคประชาชน ประชาชน รัฐวิสาหกิจ อดีตนักการเมือง

สำหรับแหล่งข่าวที่พบในการรายงานสถานการณืในรูปแบบการสนทนา/วิเคราะห์พบว่า ช่อง 7 ให้พื้นที่กับองค์กรอิสระ คือ คณะกรรมการการเลือกตั้งเพียงกลุ่มเดียว (4 นาที)

3. การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

การทำหน้าที่นำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ แม้ว่าช่อง 7 จะมีสัดส่วนเวลานำเสนอรายการพิเศษ และการรายงานสดผู้สื่อข่าวภาคสนามในสัดส่วนค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตามไม่พบการใช้ภาษาสอดแทรกความคิดเห็น ภาษาเหมารวม กระตุ้นอารมณ์ หรือเสียดสีแต่อย่างใด

4. การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

ในภาพรวม พบว่า ช่อง 7 เน้นการรายงานตามสถานการณื มีการให้รายละเอียดต่างๆ ในแง่ของ กฎหมาย (พบการแทรกภาพกราฟฟิค ข้อความกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตราต่างๆ เป็นต้น) รวมถึงการให้พื้นที่ในการวิเคราะห์สถานการณืและทางออกของปัญหา โดยเน้นแนวทางเรื่องการเจรจาทางออก ระหว่างกลุ่มการเมือง

ช่อง 9

1. การรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเหตุการณ์ทางชุมนุมวันที่ 9 ธ.ค. 56 พบว่า ช่อง 9 มีการรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองในวันที่ 9 ธ.ค. (5 ชั่วโมง 48 นาที)

ในส่วนรูปแบบรายการ พบว่า ช่อง 9 มีรายการพิเศษนอกผังรายการ ได้แก่ รายการเกาะติดสถานการณ์การเมือง และแถลงการณ์ของนายกรัฐมนตรี และ ศอธส. (2 ชั่วโมง 56 นาที) (ไม่พบว่ามีการตัดแทรกแถลงการณ์ของ กปปส.)

สำหรับรูปแบบการนำเสนอ ช่อง 9 เน้นการรายงานข่าวการชุมนุมตามสถานการณ์ เช่น บรรยากาศการชุมนุม เส้นทางการเคลื่อนขบวน มาตรการรักษาความปลอดภัย สภาพการจราจร ฯลฯ (2 ชั่วโมง 9 นาที)

2. ความเที่ยงตรงเป็นธรรม สมดุล ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ช่อง 9 ด้านแหล่งข่าว ที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) นักวิชาการ (1 ชั่วโมง 11 นาที) 2) รัฐบาล (32 นาที) 3) หน่วยงานความมั่นคง (27 นาที) แต่ไม่พบเครือข่ายภาคประชาชน ประชาชน ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ อดีตนักการเมือง สำนักโพล

สำหรับแหล่งข่าวที่พบในการรายงานสถานการณ์ในรูปแบบการสนทนา/วิเคราะห์ พบว่า ช่อง 9 ให้พื้นที่กับกลุ่มนักวิชาการ (1 ชั่วโมง 16 นาที) กลุ่มภาคเอกชน/ธุรกิจ/อุตสาหกรรม (7 นาที) กลุ่มรัฐบาล (5 นาที) กลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล (4 นาที) และหน่วยงานความมั่นคง (3 นาที)

3. การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

สำหรับการนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ จากการศึกษาปรากฏว่าช่อง 9 ไม่พบการรายงานโดยใช้ภาษาสอดแทรกความคิดเห็น เหมารวม กระตุ้นอารมณ์ เสียดสี โดยเฉพาะในการรายงานสด ในรายการเล่าข่าว เช่น รายการคุยโขมงข่าวเช้า รายการคุยโขมงข่าว 3 หรือรายการพิเศษ เช่น เกาะติดสถานการณ์การเมือง และรายการ Thailand Today ที่ผู้ประกาศหรือผู้สื่อข่าวมีโอกาสสอดแทรกความคิดเห็นในลักษณะเชิงวิเคราะห์

4. การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

ในภาพรวม ช่อง 9 เน้นนำเสนอเรื่องความเหมาะสมของการยุบสภา และการจัดการเลือกตั้ง แต่ควรมีกลไกในการตรวจสอบกระบวนการเลือกตั้ง การปฏิรูปการเมืองควบคู่ไปกับการเลือกตั้ง และการทำสัตยาบรรณร่วมกันของนักการเมือง

ช่อง 11

1. การรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเหตุการณ์ทางชุมนุมวันที่ 9 ธ.ค. 56 พบว่า ช่อง 11 มีการรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองในวันที่ 9 ธ.ค. (9 ชั่วโมง 59 นาที)

ในส่วรูปแบบรายการ พบว่า ช่อง 11 มีรายการพิเศษนอกผังรายการ ได้แก่ รายการทันสถานการณ์บ้านเมือง และแถลงการณ์ของนายกรัฐมนตรี และศอธส. (6 ชั่วโมง 34 นาที) (ไม่พบว่ามีการตัดแทรกแถลงการณ์ของ กปปส.)

สำหรับรูปแบบการนำเสนอ พบว่าช่อง 11 เน้นการรายงานสถานการณ์การชุมนุมในรูปแบบการสนทนา/วิเคราะห์ สภาพการจราจร (5 ชั่วโมง 26 นาที)

2. ความเที่ยงตรงเป็นธรรม สมดุล ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ช่อง 11 ด้านแหล่งข่าว ที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) นักวิชาการ (3 ชั่วโมง 10 นาที) 2) รัฐบาล (1 ชั่วโมง 33 นาที) 3) หน่วยงานความมั่นคง (1 ชั่วโมง 14 นาที) แต่ไม่พบเครือข่ายภาคประชาชน อดีตนักการเมือง สื่อ/สำนักข่าว สำนักโพล

สำหรับแหล่งข่าวที่พบในการรายงานสถานการณ์ในรูปแบบการสนทนา/วิเคราะห์ พบว่า ช่อง 11 ให้พื้นที่กับกลุ่มนักวิชาการ (3 ชั่วโมง) กลุ่มรัฐบาล (48 นาที) หน่วยงานความมั่นคง (22 นาที) องค์กรอิสระ (10 นาที) และกลุ่มข้าราชการ (1 นาที)

3. การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

ช่อง 11 พบว่าในรายการทันสถานการณ์บ้านเมือง พิธีกรผู้จัดรายการมีการใช้ภาษาเหมารวม และชี้นำวิทยากรรับเชิญอยู่บ้าง ดังตัวอย่างเช่น

ในรายการทันสถานการณ์บ้านเมือง มีการเชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อสอบถามถึงมาตรการการดูแลความปลอดภัย ระหว่างช่วงการชุมนุม ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ให้คำตอบถึงรายละเอียด และมาตรการการดูแล

[Type text]

ต่างๆมีรายละเอียดว่า จากการตั้งด่านตรวจทั้งในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีการตรวจพบการกระทำ ความผิดพกพาอาวุธโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งทางพิธีกรรายการพยายามถามเชิงชี้หน้าว่า บุคคลที่พกอาวุธ นั้นเป็นกลุ่มผู้ต่อต้านรัฐบาล โดยทางเจ้าหน้าที่ก็ปฏิเสธว่าเป็นการตรวจค้น ซึ่งปกติก็ตรวจพบการพกพา อาวุธเช่นนี้เป็นประจำอยู่แล้ว

4. การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

ในภาพรวม พบว่า ช่อง 11 เน้นให้เห็นความสำคัญของอำนาจประชาชนในระบบประชาธิปไตย และการเลือกตั้ง การยุบสภาคือการคืนอำนาจให้กับประชาชน การเลือกตั้งถือเป็นทางออกที่เหมาะสมของ ปัญหา ซึ่งเมื่อมีการยุบสภาแล้วประชาชนควรสนับสนุนการเลือกตั้งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงการเน้น นำเสนอความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการจัดตั้งสภาประชาชน

ช่อง TPBS

1. การรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเหตุการณ์ทางชุมนุมวันที่ 9 ธ.ค. 56 พบว่า ช่อง TPBS มีการรายงาน สถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองในวันที่ 9 ธ.ค. (10 ชั่วโมง 47 นาที)

สำหรับรูปแบบรายการ พบว่า ช่อง TPBS ให้ความสำคัญกับรายการพิเศษนอกผังรายการ ได้แก่ รายการทางออกประเทศไทย และ แดงการณีนายกรัฐมนตรี ศอธส. และกปปส. (5 ชั่วโมง)

สำหรับรูปแบบการนำเสนอ พบว่า ช่อง TPBS เน้นการรายงานข่าวการชุมนุมตามสถานการณ์ เช่น บรรยายการชุมนุม เส้นทางเคลื่อนขบวน มาตรการรักษาความปลอดภัย สภาพการจราจร ฯลฯ (3 ชั่วโมง 31 นาที)

2. การความเที่ยงตรงเป็นธรรม สมดุล ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ช่อง TPBS ด้านแหล่งข่าว ที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) นักวิชาการ (21 ชั่วโมง 15 นาที) 2) กลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล (1 ชั่วโมง 11 นาที) 3) รัฐบาล (42 นาที) แต่ไม่พบ สำนักโพล

สำหรับแหล่งข่าวที่พบในการรายงานสถานการณ์ในรูปแบบการสนทนา/วิเคราะห์ พบว่า ช่อง TPBS ให้พื้นที่กับกลุ่มนักวิชาการ (1 ชั่วโมง 22 นาที) องค์กรอิสระ เช่น ว่าที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง

[Type text]

(25 นาที) กลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล (10 นาที) กลุ่มรัฐบาล (8 นาที) และ กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน (5 นาที)

มีการใช้แหล่งข่าวหลากหลายกลุ่ม เช่น นักวิชาการ เครือข่ายภาคประชาชน ผู้ชุมนุมจากคู่ขัดแย้ง กลุ่มต่างๆ ฯลฯ ผ่านมุมมองที่หลากหลาย และรอบด้าน ทั้งฝ่ายที่สนับสนุนให้มีการเลือกตั้ง ฝ่ายที่สนับสนุนให้มีสภาประชาชน ฝ่ายที่มองว่าการตั้งสภาประชาชนเป็นเรื่องที่ทำได้ กับฝ่ายที่เห็นว่าทำไม่ได้ รวมไปถึงการนำเสนอทางออกด้วยวิธีอื่นๆ ทั้งนี้ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

3. การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

สำหรับการใช้ภาษาในการรายงานของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ ของช่อง TPBS พบว่าช่อง TPBS ไม่มีการสอดแทรกความคิดเห็น เหมารวม กระตุ้นอารมณ์ เสียดสี นอกจากนี้พบว่าผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ มีความระมัดระวังในการใช้ภาษาเป็นอย่างมาก ยกตัวอย่างเช่น การเรียกชื่อกลุ่มผู้ชุมนุมว่า “สิ่งที่ผู้ชุมนุมเรียกว่า กปปส.” แทนการเรียกชื่อกลุ่มว่า กลุ่ม กปปส. จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศช่อง TPBS มีความระมัดระวังการใช้ภาษาสูงหากเปรียบเทียบกับกรรายงานข่าวของช่องอื่นๆ

4. การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

ในภาพรวม พบว่า ช่อง TPBS เน้นการให้ความรู้ และให้พื้นที่มุมมองต่างๆ เกี่ยวกับทางออกของปัญหาที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น 1) ความเป็นไปได้ในการปฏิรูปการเมืองก่อนการเลือกตั้ง (เช่น การตั้งสภาประชาชน การทำประชามติ ฯลฯ) 2) การปฏิรูปทางการเมืองควบคู่ไปกับการเลือกตั้ง 3) การปฏิรูปหลังการเลือกตั้ง โดยจุดเด่นที่สำคัญของ TPBS คือการให้รายละเอียด และน้ำหนักของความเห็นต่างๆ ที่ค่อนข้างมีความสมดุล

1. การรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมือง

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเหตุการณ์ทางชุมนุมวันที่ 9 ธ.ค. 56 พบว่า ช่อง TNN มีการรายงานสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองในวันที่ 9 ธ.ค. (12 ชั่วโมง 36 นาที) เป็นการรายงานข่าวตามผังเวลาปกติมีสัดส่วนเวลา 10 ชั่วโมง 40 นาที 56 วินาที

สำหรับรูปแบบรายการ พบว่า ช่อง TNN ให้ความสำคัญกับรายการพิเศษนอกผังรายการ ได้แก่ เกาะติดวิกฤตการเมืองไทย และ แฉลงการณ์นายกรัฐมนตรี ศอธส. และกปปส. (1 ชั่วโมง 55 นาที)

สำหรับรูปแบบการนำเสนอ พบว่า ช่อง TNN เน้นการรายงานข่าวการชุมนุมตามสถานการณ์ในสัดส่วนเวลาที่สูง โดยมีการนำเสนอเช่น บรรยายภาศการชุมนุม เส้นทางเคลื่อนขบวน มาตรการรักษาความปลอดภัย สภาพการจราจร ฯลฯ (6 ชั่วโมง 11 นาที 44 วินาที)

2. การความเที่ยงตรงเป็นธรรม สมดุล ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ช่อง TNN มีการอ้างอิงแหล่งข่าวมากที่สุดเรียงตาม 3 ลำดับแรกคือ รัฐบาล (1 ชั่วโมง 57 นาที) หน่วยงานความมั่นคง (1 ชั่วโมง 2 นาที) กลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล (52 นาที 55 วินาที) แต่ไม่พบการรายงานแหล่งข่าวกลุ่มเครือข่ายประชาชน หรือประชาชน

สำหรับแหล่งข่าวในรายการสนทนา/วิเคราะห์ ช่อง TNN อ้างอิงแหล่งข่าวจากหลายกลุ่มในสัดส่วนเวลาที่ใกล้เคียงกันดังนี้ 1) นักวิชาการ (21 นาที 50 วินาที) 2) องค์กรอิสระ (25 นาที 45 วินาที) 3) รัฐบาล (18 นาที 24 วินาที) และ 4) ภาคธุรกิจเอกชนและอุตสาหกรรม (15 นาที 40 วินาที)

3. การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ ช่อง TNN ไม่พบการใช้ภาษาสอหดแทรกความเห็นเหมารวม กระตุ้นอารมณ์ เสียดสี ตลอดทั้งวันที่ 9 ธันวาคม 2556 เนื่องจากในภาพรวมช่อง TNN เน้นลักษณะรายงานข่าวให้ทันต่อสถานการณ์ (News and Current Affair) เป็นหลัก รูปแบบการนำเสนอเน้นที่กระชับจับว้ย เน้นความรวดเร็วของข้อมูลในแต่ละจุด มีการหลีกเลี่ยงการสอหดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

4. การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

[Type text]

ภาพรวมของช่อง TNN เน้นการรายงานสถานการณ์ล่าสุด มีพื้นที่วิเคราะห์มุ่งหาทางออก จากแหล่งข่าวนักวิชาการ โดยมีประเด็นเพื่อแก้ไข และหาทางออกสำหรับปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งโดยภาพรวมมองว่าข้อเรียกร้องจากกลุ่มต่อต้านรัฐบาล ภายหลังรัฐบาลประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร ที่เรียกร้องให้แต่งตั้งพระราชทานนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา 7 นั้นไม่ใช่ทางออกของปัญหาของประเทศ โดยมีการวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ที่อาจจะเกิดในอนาคต พร้อมเสนอทางออกของประเทศที่แท้จริงคือการสนับสนุนให้สองฝ่ายคู่ขัดแย้งมีการเจรจากัน และสนับสนุนให้เกิดการเลือกตั้งตามวิถีของระบอบประชาธิปไตย

ช่อง Nation

1. การรายงานสถานการณ์การประชุมทางการเมือง

สัดส่วนเวลาการนำเสนอเหตุการณ์ทางชุมนุมวันที่ 9 ธ.ค. 56 พบว่า ช่อง Nation มีการรายงานสถานการณ์การประชุมทางการเมือง (9 ชั่วโมง 32 นาที) เป็นการรายงานข่าวตามผังเวลาปกติมีสัดส่วนเวลา 4 ชั่วโมง 50 นาที 45 วินาที

สำหรับรูปแบบรายการ พบว่า ช่อง Nation ให้ความสำคัญกับรายการพิเศษนอกผังรายการ ได้แก่ เกาะติดการเมืองร้อน (4 ชั่วโมง 41 นาที) ทั้งนี้ไม่มีการรายการพิเศษแถลงการณ์ ศอ.รล. และ รัฐบาล

สำหรับรูปแบบการนำเสนอ พบว่า ช่อง Nation เน้นการรายงานข่าวการประชุมตามสถานการณ์ โดยมีการนำเสนอเช่น บรรยายภาคการประชุม เส้นทางการเคลื่อนขบวน มาตรการรักษาความปลอดภัย สภาพการจราจร ฯลฯ (5 ชั่วโมง 45 นาที 17 วินาที) ขณะที่มีส่วนในรูปแบบรายการสนทนา/วิเคราะห์ ใกล้เคียงกับการรายงานข่าวทั่วไปเช่นกัน คือ 3 ชั่วโมง 1 นาที หรือคิดเป็น 25% จากสัดส่วนเวลาทั้งหมด (12 ชั่วโมง 10 นาที)

2. การความเที่ยงตรงเป็นธรรม สมดุล ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ช่อง Nation มีการอ้างอิงแหล่งข่าวเน้นที่ 1) สื่อและสำนักข่าว (1 ชั่วโมง 44 วินาที) 2) นักวิชาการ (1 ชั่วโมง 26 วินาที) 3) กลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล (1 ชั่วโมง 15 นาที) ตามลำดับ โดยมีแหล่งข่าวจากสำนักโพล เพียงประเภทเดียวที่ไม่มีการอ้างอิงเป็นแหล่งข่าว

สำหรับรายการประเภทสนทนา/วิเคราะห์ แหล่งข่าวที่ช่อง Nation อ้างอิงในสัดส่วนเวลาที่สูงที่สุดคือ สื่อ/สำนักข่าว (1 ชั่วโมง 36 นาที) นักวิชาการ (1 ชั่วโมง 18 นาที) ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์จากแหล่งสื่อ/สำนักข่าว พบว่าแหล่งข่าว ข้อมูลที่ช่อง Nation นำเสนอนั้น เน้นอ้างอิงข้อมูลจาก สื่อ/สำนักข่าวต่างประเทศ

[Type text]

นอกจากนั้นในรายการสนทนาวิเคราะห์ยังเน้นชี้แหล่งข่าวเช่น หัวหน้ากองบรรณาธิการ ผู้สื่อข่าว ของ Nation เองมาเป็นผู้วิเคราะห์ในรายการ

3. การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ ช่อง Nation พบว่ามีการสอดแทรกความคิดเห็นในรายการข่าว ยกตัวอย่างเช่น

รายการ เก็บตกจากเนชั่น ในหัวข้อข่าว “ตำรวจเคียงข้างประชาชน” มีเนื้อความว่าตำรวจไม่ทำร้ายประชาชน ผู้ประกาศแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวว่า “แต่ว่าก่อนหน้านี้ก็เห็นว่าใช้กันไปเยอะแล้วนะ ฮะ”

รายการ ข่าวข้นคนเนชั่น ในหัวข้อข่าว “เพื่อไทยเดินหน้าเลือกตั้ง” มีเนื้อความ

"ตอนนี้พรรคเพื่อไทยมีทั้งทีมเอ ทีมบี ซึ่งกลับมาหมดแล้ว"

พิธีกรชาย หัวเราะและอุทานว่า "นี่...โอ้โฮ" และแสดงความคิดเห็นหลังจากที่บรรจงอ่านคำให้สัมภาษณ์ที่บอกว่า "...พวกผมแค่ทีมซีเท่านั้น" จบลง โดยบอกว่า "แสดงว่าคุณจารย์พงศ์ฟุตบอลบ่อย แต่ถ้าคุณบ่อยก็จะรู้ว่า ฟุตบอลนี้เขามีตักชั้นนะ ไม่ได้อยู่ในดิวิชั่น 1 ตลอด"

4. การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

ภาพรวมของช่อง Nation เน้นการรายงานข่าวในสัดส่วนเวลา 5 ชั่วโมง 45 นาที เนื้อหาโดยรวมแล้วเน้นวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล โดยเมื่อพิจารณาสัดส่วนของแหล่งข่าว สัดส่วนเวลาสูงสุดคือ สื่อ/สำนักข่าว (1 ชั่วโมง 44 นาที) ถือเป็นช่องสถานีเดียวที่อ้างอิงแหล่งข่าวจากสื่อ/สำนักข่าวมากที่สุด ซึ่งช่อง Nation ใช้แหล่งข่าวส่วนใหญ่คือ บรรณาธิการข่าวของสำนักข่าว Nation มาวิพากษ์วิจารณ์เน้นการทำหน้าที่ของรัฐบาล เช่น

การแสดงความคิดเห็นของบรรณาธิการการเมืองใน รายการข่าวข้นรับอรุณ

“ประชาธิปไตยหวังแรงกระเพื่อมเพื่อให้อย่างน้อยรัฐบาลทำการยุบสภา ขณะที่ทางรัฐบาลก็ยังสนับสนุนให้นายกรัฐมนตรีสู้ต่อ เพราะฉะนั้นการกระทำของพรรคประชาธิปัตย์ตอนนี้ ถือว่าเทหมดหน้าตัก แต่ยังไม่ส่งผลกระทบต่อรัฐบาล แต่ก็ยังฟันธงไม่ได้ว่าจะไม่มีผลอะไร ต้องรอดูสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในวันนี้ด้วย ถ้ามีคนเข้าร่วมการชุมนุมมากอาจมีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลได้”

การแสดงความคิดเห็นของบรรณาธิการ เนชั่นสุดสัปดาห์ ในรายการเก็บตกจากเนชั่น

“แม้นายกฯ ยุบสภา แต่การประชุมยังคงมีต่อไป ซีพีปส. ต้องการให้ลาออกจาก
รักษาการด้วย เพื่อนำไปสู่การตั้งสภาประชาชน ยันต้องการจัดระบอบทักษิณ เหตุเป็นขบวนการ
เผด็จการที่ปกครองในรูปแบบรัฐสภา ส่วนการเคลื่อนไหววันนี้คงตามเดิม ให้รัฐบาลลาออกจากรักษาการณ
บอก รม. สับขาหลอก ย้ำประชาชนต้องการสภาประชาชน ปฏิรูปประเทศ”

นอกจากนี้สัดส่วนแหล่งข่าวกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล มีการนำเสนอรองลงมา (1 ชั่วโมง 15 นาที)
) จึงกล่าวได้ว่าทิศทางการทำหน้าที่สื่อของช่อง Nation ในวันที่ 9 ธันวาคม 2556 ยังขาดความรอบด้านของ
แหล่งข่าว และการวิเคราะห์เพื่อให้ความรู้ หาทางออกให้กับปัญหาความขัดแย้ง

ช่อง Spring News

1. การรายงานสถานการณ์การประชุมทางการเมือง

สัดส่วนเวลาการเสนอเหตุการณ์การประชุมของช่อง Spring News ในวันที่ 9 ธันวาคม 2556
พบว่าช่อง Spring News มีสัดส่วนเวลานำเสนอรวม 11 ชั่วโมง 50 นาที 3 วินาที เป็นการรายงานข่าว
ทั่วไป 7 ชั่วโมง 36 นาที 52 วินาที

สำหรับรูปแบบรายการ พบว่า ช่อง Spring News ให้ความสำคัญกับรายการพิเศษนอกผัง
รายการ ได้แก่ Freeze News เกาะติดสถานการณ์การประชุม และรายการเผชิญหน้า (รวม 4 ชั่วโมง 13
นาที) โดยไม่มีสัดส่วนเวลาของการแถลงการณ์จาก คส.รต หรือรัฐบาลในรูปแบบรายการพิเศษ

สำหรับรูปแบบการนำเสนอ พบว่า ช่อง Spring News เน้นการรายงานสดการประชุมจาก
ภาคสนาม (4 ชั่วโมง 45 นาที 2 วินาที) รองลงมาเป็นการรายงานตามสถานการณ์ เช่น บรรยายภาศการ
ชุมนุม เส้นทางการเคลื่อนไหวขบวน มาตรการรักษาความปลอดภัย สภาพรรคจรรยา ฯลฯ (3 ชั่วโมง 38 นาที
47 วินาที) ขณะที่มีส่วนในรูปแบบรายการสนทนา/วิเคราะห์ใกล้เคียงกับการรายงานตามสถานการณ์
คือ 3 ชั่วโมง 9 นาที จากสัดส่วนเวลาในการศึกษาการรายงานสถานการณ์การประชุมทางการเมืองวันที่ 9
ธันวาคม 2556 กล่าวได้ว่าช่อง Spring News ให้ความสำคัญรูปแบบการรายงานสดจากภาคสนามสูงสุด

2. การความเที่ยงตรงเป็นธรรม สมดุล ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ในการรายงานสถานการณ์การชุมนุมวันที่ 9 ธันวาคม 2556 ช่อง Spring News เน้นสัดส่วนเวลาการรายงานโดยอ้างอิงแหล่งข่าวรัฐบาล (1 ชั่วโมง 9 นาที) มีแหล่งข่าวกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลมีสัดส่วนเวลารองลงมา 1 ชั่วโมง 5 นาที 59 วินาที และแหล่งข่าวกลุ่มนักวิชาการให้การให้พื้นที่ตลอดทั้งวัน 55 นาที 52 วินาทีตามลำดับ

สำหรับแหล่งข่าวสนทนา/วิเคราะห์ แหล่งข่าวที่มีการอ้างอิงมากที่สุดคือ กลุ่มนักวิชาการ (55 นาที) อดีตนักการเมือง (30 นาที) และรัฐบาล (13 นาที) ตามลำดับ ทั้งนี้ช่อง Spring News เป็นช่องเดียวที่เน้นการนำเสนอแหล่งข่าวที่เป็นอดีตนักการเมือง เช่น อดีตสมาชิกสภาผู้แทนร่างรัฐธรรมนูญ 2550 มาวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อหาทางออก

3. การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ

การนำเสนอของผู้สื่อข่าว/พิธีกร/ผู้ประกาศ ช่อง Spring News พบว่ามีการสอดแทรกความคิดเห็น การเหมารวม ทั้งในรายการวิเคราะห์สนทนา และรายการข่าว (News and Current Arrair) ยกตัวอย่างเช่น รายการ Weekly Round up พบว่าพิธีกรมีการวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นกับประเด็นการชุมนุม มีใจความว่า

“ถ้าสุเทพชนะจะเป็นรัฐบาล ผมมีความรู้สึกที่สุเทพจะวางมือ มีครอบครัวและทายาททางการเมืองไว้แล้ว ผมมองบทบาทของสุเทพตอนนี้ ส่วนข้อหากบฏไม่น่ามีปัญหาเพราะไม่ได้ติดคุกทันทีต้องผ่านศาลก่อน”

ขณะที่รายการวิเคราะห์ข่าว Inside Thailand พิธีกรชาย และหญิงมีการใช้ถ้อยคำเสียดสี เหมารวม และแสดงความคิดเห็นส่วนตัว โดยมีใจความว่า

พิธีกรชาย อังคำพูดแหล่งข่าว "...สายข่าวโทรเข้ามาในสายผมว่ามีการยื่นคำขาด ถ้ายังทำใจไม่ได้ไม่ประกาศยุบคืนนี้เข้าสู่พุงนี้เข้าก่อนมือไปถึงทำเนียบ คุณต้องประกาศยุบสภาครั้งแรกผมก็เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่งเพราะว่าเสียงนายกบฏเมือวานยังเข้มๆ อยู่เลย แล้วก็เสียงรองนายกสุรพงศ์ ยังกวนอารมณ์เหมือนเดิมอยู่อย่างนั้นนะฮะ ยังมีลาลาโฆษณาเปรียบเทียบเยาะเย้ยถากถางอยู่เล็กๆ ...เมื่อคืน 1 ทุ่ม ผมก็ขออนถามว่าข่าวนี้เชื่อถือได้แค่ไหน ได้มาอย่างไร เขาก็บอกว่าข่าวนี้ได้มาแถวๆ ซอยจรัญสนิทวงศ์ 79... คำถามคือว่านายกบฏจะมีปฏิกริยาอย่างไรกับคำขาด (ชี้หน้า)อย่าถามผมว่าใครยื่นคำขาด"

พิธีกรหญิง "คะเดากันได้"

พิธีกรชาย หัวเราะ "ใคร"

เช่นเดียวกันกับรายการปรากฏการณ์ข่าวจริง ซึ่งเป็นรายการข่าวพบว่า พิธีกรมีการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวสอดแทรก ในช่วงสรุปประเด็นท้ายข่าว ดังตัวอย่างเช่น

"...แต่มีหรือที่มีมือบิโจรจะไปตามเวลานัดหมาย เพียงเข้มนาฬิกาหมุนมาที่แปดนาฬิกา ทั้งนายสุเทพ เทือกสุบรรณและกลุ่มผู้ชุมนุมก็เริ่มลงเท้าสู่ถนนเคลื่อนออกจากศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ...ตั้งสงครามเก้าทัพ..ระหว่างมือบนกหวีดกำลังเคลื่อนมวลงชน.."

"...วิกฤตการณ์เมืองนั้นยังคงดำรงอยู่เหตุการณ์ในวันนี้จึงเป็นเพียงแค่การชะลอการเผชิญหน้าของ 2 ขั้วทางการเมืองเพียงชั่วคราวเท่านั้นเอง"

จากการศึกษาพบว่าช่อง Spring News พิธีกร ผู้ประกาศข่าว มีการใช้ภาษาที่สอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัว การชี้แนะ เหมารวม ในรายการสนทนาวิเคราะห์ ขณะที่ในรายการข่าวพบการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวในช่วงการสรุปประเด็นข่าวเช่นกัน

4.การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

ภาพรวมการรายงานสถานการณ์ และวิเคราะห์การชุมนุมเหตุการณ์ทางการเมืองในวันที่ 9 ธันวาคม 2556 พบว่าเน้นการรายงานสถานการณ์สด (4 ชั่วโมง 45 นาที) และมีการอ้างอิงแหล่งข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคู่ขัดแย้ง (1 ชั่วโมง 9 นาที สำหรับรัฐบาล และ 1 ชั่วโมง 5 นาที สำหรับกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล) ในสัดส่วนเวลาที่สมดุลกัน และมีการอ้างอิงแหล่งข่าวจากกลุ่มนักวิชาการเพื่อให้ความรู้ และมุ่งหาทางออก (55 นาที 52 วินาที) โดยอ้างกลุ่มนักวิชาการในสายรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสายสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มาวิเคราะห์ให้ความรู้ หาแนวทางการแก้ไข และลดปัญหาความขัดแย้ง มีประเด็นมุ่งวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการตั้ง สภาพประชาชน ชื่อเรียกร่องของกลุ่มต่อต้านรัฐบาล และเน้นข้อเสนอต่อรัฐบาล เกี่ยวกับชื่อเรียกร่องจากกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลให้จัดตั้งสภาพประชาชน

สรุปอภิปรายผล

จากการศึกษาการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองวันที่ 9 ธันวาคม 2556 ในรายการข่าวทางฟรีทีวี และทีวีดาวเทียมทั้ง 9 ช่อง สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การให้พื้นที่ข่าว รูปแบบการนำเสนอ พบในภาพรวมของฟรีทีวี และช่องดาวเทียม มีการให้พื้นที่ข่าวกับเหตุการณ์ทางการเมืองที่กำลังเป็นที่สนใจ มีการเพิ่มสัดส่วนเวลาของรายการข่าวมากกว่าช่วงสถานการณ์ปกติ โดย ช่อง TNN ช่อง Spring News ช่อง TPBS ช่อง สทท.11 และช่อง Nation มีสัดส่วนเวลาการนำเสนอในวันที่ 9 ธันวาคม 2556 เกินกว่า 9 ชั่วโมง (เรียงลำดับจากสูงไปน้อยตามลำดับ) ขณะที่ช่องโทรทัศน์ในกลุ่มมีสัดส่วนเวลาน้อยกว่า 9 ชั่วโมงคือ ช่อง 7 ช่อง 9 ช่อง 3 และช่อง 5 (เรียงจากสัดส่วนเวลามากไปน้อย) อาจกล่าวได้ว่า ช่องสถานีโทรทัศน์ดาวเทียมมีการให้พื้นที่ในการติดตามสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองในสัดส่วนที่สูง เช่นเดียวกับช่องฟรีทีวี TPBS และช่อง 11 จัดอยู่ในกลุ่มทีวีสาธารณะมีการให้พื้นที่ข่าวติดตามสถานการณ์วันที่ 9 ธันวาคม 2556 ในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ขณะที่ช่อง 5 ซึ่งเป็นอีกช่องบริการสาธารณะมีการให้พื้นที่ข่าวในวันดังกล่าวน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทุกช่อง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนเวลา เปรียบเทียบกับแหล่งข่าวพบว่า ช่อง 11 มีการให้พื้นที่เวลาการติดตามสถานการณ์โดยเน้นอ้างอิงแหล่งข่าวรัฐบาลเป็นหลัก (1 ชั่วโมง 30 นาที) ขณะที่ช่องคู่ขัดแย้งกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาล (2 นาที 30 วินาที) ซึ่งเมื่อเปรียบสัดส่วนเวลาแสดงให้เห็นได้ว่ามีสัดส่วนเวลาที่ไม่สมดุลกันสูงที่สุด ขณะที่ช่อง 5 อาจเข้าข่ายการเซ็นเซอร์ตัวเอง เนื่องจากมีสัดส่วนเวลา ให้พื้นที่ตลอดจนการกำหนดวาระเกี่ยวกับเหตุการณ์วันที่ 9 ธันวาคม 2556 แม้ว่าจากการศึกษามีสัดส่วนเวลาการเสนอแหล่งข่าวคู่ขัดแย้งที่สมดุล แต่เมื่อพิจารณาเวลาทั้งหมดในการนำเสนอแล้วพบว่า ช่อง 5 มีการให้พื้นที่เหตุการณ์การชุมนุมฯน้อยที่สุด

2. การใช้ภาษาและวิธีการรายงานข่าว พบว่าในช่องฟรีทีวี พิธีกร ผู้สื่อข่าว และผู้ประกาศข่าว มีการรายงานข่าวที่ระมัดระวังการสอดแทรกความคิดเห็น เหมารวม กระตุ้นอารมณ์ เสียดสี โดยเฉพาะช่อง TPBS ที่ระมัดระวังภาษาที่ใช้ในการรายงานอย่างมาก โดยเฉพาะการเรียกชื่อกลุ่มแต่ละกลุ่ม และการรักษาความเป็นกลางของการรายงาน ไม่สอดแทรกแสดงความคิดเห็น หรือความโน้มเอียงต่อกลุ่มคู่ขัดแย้งกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

ขณะที่ช่องดาวเทียม TNN24 ช่อง Spring News และช่อง Nation พบช่อง TNN ผู้ประกาศผู้สื่อข่าว และผู้ประกาศข่าวมีความระมัดระวังด้านการใช้ภาษา การแสดงออกความคิดเห็นต่อกลุ่มคู่ขัดแย้ง ขณะที่ช่อง Spring News และช่อง Nation ปรากฏมีการแสดงความคิดเห็น สอดแทรกในรายการข่าว โดยเฉพาะรายการเล่าข่าว/สนทนาข่าว ซึ่งอาจเป็นการยากต่อผู้ชมในการแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริง

[Type text]

และความคิดเห็น ทั้งนี้พิธีกร/ผู้ประกาศข่าว/ผู้สื่อข่าว ควรแสดงความรับผิดชอบต่อข้อคิดเห็น ต้องไม่สนุนสนุนให้เกิดความขัดแย้ง ความแตกแยก สร้างความเกลียดชังเกิดขึ้นในสังคม

3. การทำหน้าที่ของสื่อในการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก

เมื่อพิจารณาการทำหน้าที่ของสื่อในบทบาทการให้ความรู้และมุ่งเน้นหาทางออก ลดความขัดแย้ง พบว่าทุกช่องมีการแสดงบทบาทในการมุ่งหาทางออกให้กับปัญหา ด้วยการอ้างอิงแหล่งข่าวกลุ่มนักวิชาการเพื่อให้ความรู้ในรายการสนทนา และวิเคราะห์ จากการศึกษาพบว่าช่อง 5 มีสัดส่วนเวลาการอ้างอิงแหล่งข่าวจากกลุ่มนักวิชาการน้อยที่สุด ขณะที่ช่อง 7 ไม่มีการอ้างอิงแหล่งข่าวนักวิชาการในรายการสนทนา/วิเคราะห์สถานการณ์ และพบว่าช่อง 11 เป็นช่องที่มีการอ้างอิงกลุ่มนักวิชาการสูงสุด ขณะที่ช่อง Nation มีการอ้างอิงวิเคราะห์แหล่งข่าวจากสื่อ/สำนักข่าวในสัดส่วนที่สูงใกล้เคียงกับสัดส่วนเวลาแหล่งข่าวกลุ่มนักวิชาการของช่อง Nation เอง

จากการศึกษาพบว่าในทุกช่องสถานีมีการอ้างอิงนักวิชาการที่ยังขาดความหลากหลาย กล่าวคือนักวิชาการที่รับเชิญมาวิเคราะห์ในรายการ แต่ละช่องจะเป็นนักวิชาการกลุ่มเดิมๆ ซึ่งอาจมีผลต่อความน่าเชื่อถือ และความหลากหลายในมุมมองการวิเคราะห์